

STRATEGIA ROZWOJU
GMINY TRZCINICA
NA LATA 2010-2020

SPIS TREŚCI

1.	Wstęp	3
2.	Ogólna charakterystyka Gminy Trzcinica	4
2.1.	Położenie, powierzchnia, rys historyczny, ludność	4
2.2.	Środowisko przyrodnicze	7
2.3.	Infrastruktura techniczna	13
2.4.	Stan dziedzictwa kulturowego	17
2.5.	Potencjał gospodarczy	19
2.6.	Sfera społeczna	21
3.	Analiza SWOT Gminy Trzcinica	33
4.	Misja Gminy Trzcinica	35
5.	Cele strategiczne i operacyjne	36
5.1.	Gmina obszarem czystego środowiska	36
5.2.	Rozwój konkurencyjnej gospodarki i rolnictwa	36
5.3.	Wykorzystanie i wzmocnienie potencjału społecznego	36
5.4.	Wzrost standardu życia mieszkańców	37
6.	Zestawienie najważniejszych zadań do realizacji w latach 2010-2020	38
7.	Deklaracja intencji samorządu gminy	39
8.	System realizacji strategii	39

1. WSTĘP

Strategia Rozwoju Gminy Trzcinica na lata 2010 - 2020 jest dokumentem uchwalanym przez Radę Gminy Trzcinica w celu określenia najważniejszych zamierzeń osiągniętych wspólnym wysiłkiem władz samorządu, mieszkańców i podmiotów gospodarczych. Strategia rozwoju jest szansą na stworzenie długofalowej wizji rozwoju Gminy Trzcinica oraz szansą na koordynację i hierarchizację zadań. Dokument ten pozwoli też we właściwy sposób i w odpowiedniej kolejności rozwiązywać problemy, a także diagnozować niektóre z nich, zanim się pojawią. Dzięki opracowaniu strategii jest szansa na zwiększenie wiarygodności Gminy Trzcinica wobec partnerów zewnętrznych. Współczesna strategia definiuje jedynie kierunki rozwoju, natomiast ustalenia co, jak, kiedy i za ile – dokonuje się na poziomie odpowiednich programów. W strategii określa się kierunki działań, problemy i cele rozwoju społeczno - gospodarczego, wskazuje możliwe drogi realizacji wyznaczonych celów oraz zasady oceny podjętych działań.

Strategia stanowi instrument sterowania procesami rozwoju gospodarczego i społecznego. Uchwalona przez Radę Gminy Trzcinica uzyskuje rangę prawa lokalnego, które realizowane będzie poprzez działania administracji samorządowej.

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY TRZCINICA

2.1. Położenie, powierzchnia, rys historyczny, ludność

Położenie

Gmina Trzcinica znajduje się w południowej części województwa wielkopolskiego, w powiecie kępińskim, przy jego południowo- wschodniej granicy. Odległość od Poznania – siedziby województwa wynosi ok. 180 km, od Kępna ok. 17 km.

Obszar gminy graniczy :

- od południa z Gminą Wołczyn i Byczyna - woj. opolskie,
- od północy z Gminą Baranów,
- od wschodu z Gminą Łęka Opatowska,
- od zachodu z Gminą Rychtal.

Zgodnie z podziałem Polski na mezoregiony fizyczno geograficzne wg Kondrackiego obszar Gminy należy do prowincji Nizy Środkowoeuropejskiego, podprowincji Niziny Środkowopolskiej. Obejmuje makroregion Nizina Południowowielkopolska, która położona jest pomiędzy Pojezierzami Leszczyńskim i Wielkopolskim od północy, a Obniżeniem Milicko – Głogowskim i Wyżyną Małopolską od południa, w dorzeczu Warty (i częściowo środkowej Odry). W obrębie tego makroregionu wyróżniono 13 mezoregionów. Gmina Trzcinica znajduje się w obrębie mezoregionu Wysoczyzna Wieruszowska, na Wzniesieniach Trzcieńsko - Mikorzyńskich.

Wysoczyzna Wieruszowska – zdenudowana równina morenowa, położona pomiędzy Wzgórzami Ostrzeszowskimi (północny – zachód), a Wyżyną Wieluńską (południowy – wschód). Powierzchnia mezoregionu wynosi 1.171 km². Wysoczyzna leży w dorzeczu Prosnicy, która przepływa w kierunku północnym przez jej środek. W ukształtowaniu powierzchni zarysowują się kępy wysoczyznowe, między innymi Opatowska, Siemianicka, Wójcińska, rozdzielone obniżeniami np. nad Samicą i nad Pomianką.

Powierzchnia

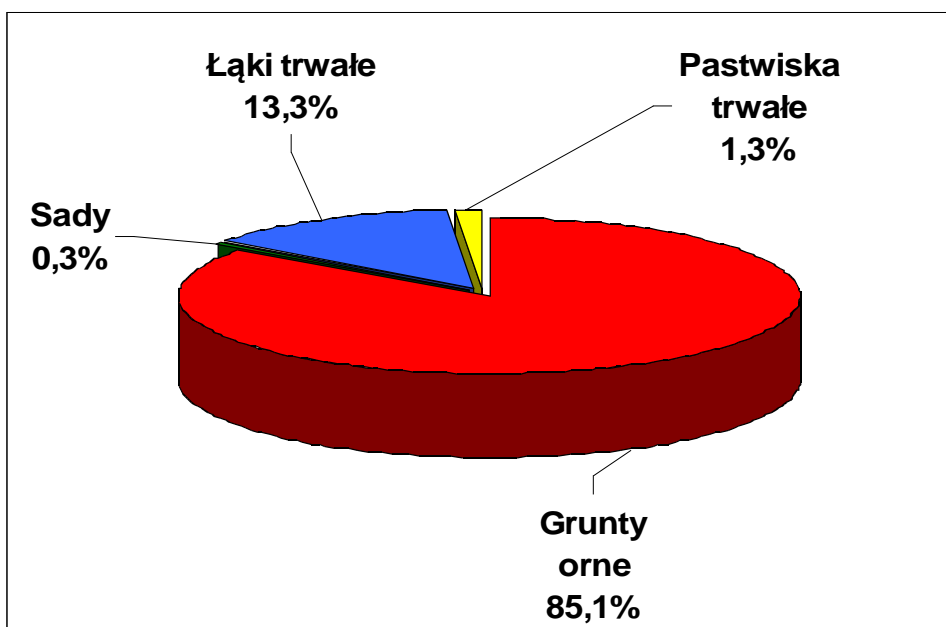
Gmina Trzcinica zajmuje obszar 7514 ha. W skład Gminy wchodzi 26 miejscowości, zorganizowanych w 8 sołectwach: Aniołka Pierwsza, Kuźnica Trzcieńska, Laski, Piotrówka, Pomiany, Smardze, Trzcinica, Wodziczna.

Tereny zurbanizowane i zabudowane zajmują ok. 5,6 %, a pozostały obszar to tereny otwarte użytkowane w różny sposób: wody powierzchniowe, kompleksy leśne oraz użytki rolne.

Grunty

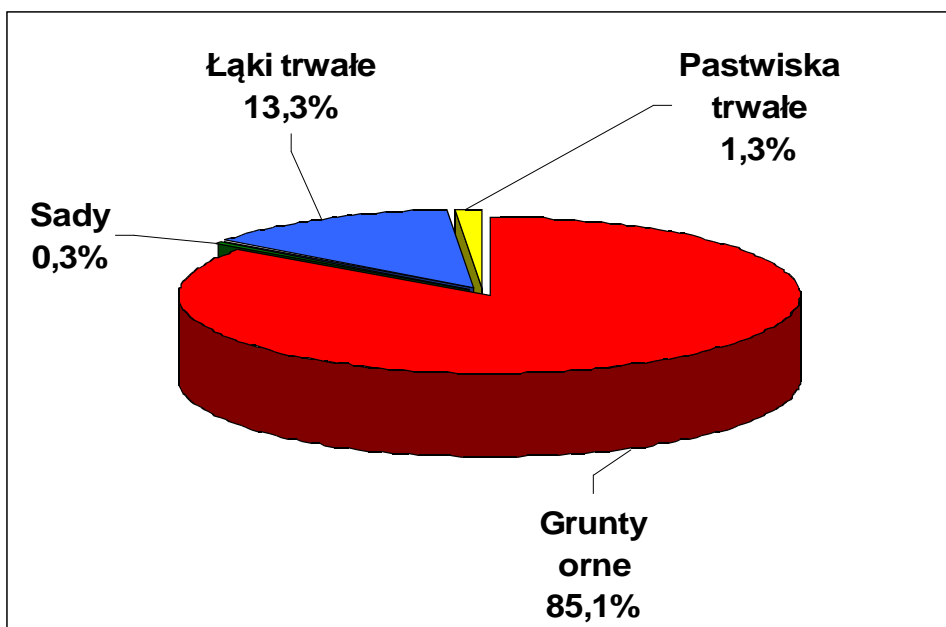
Użytkowanie gruntów i gleby

Powierzchnia gruntów wynosi 7514 ha, z tego użytki rolne zajmują 5272 ha, użytki leśne oraz grunty zadrzewione 1685 ha, grunty zabudowane i zurbanizowane 424 ha, wody 33 ha i nieużytki 70 ha. Dane procentowe przedstawiono na poniższym wykresie:

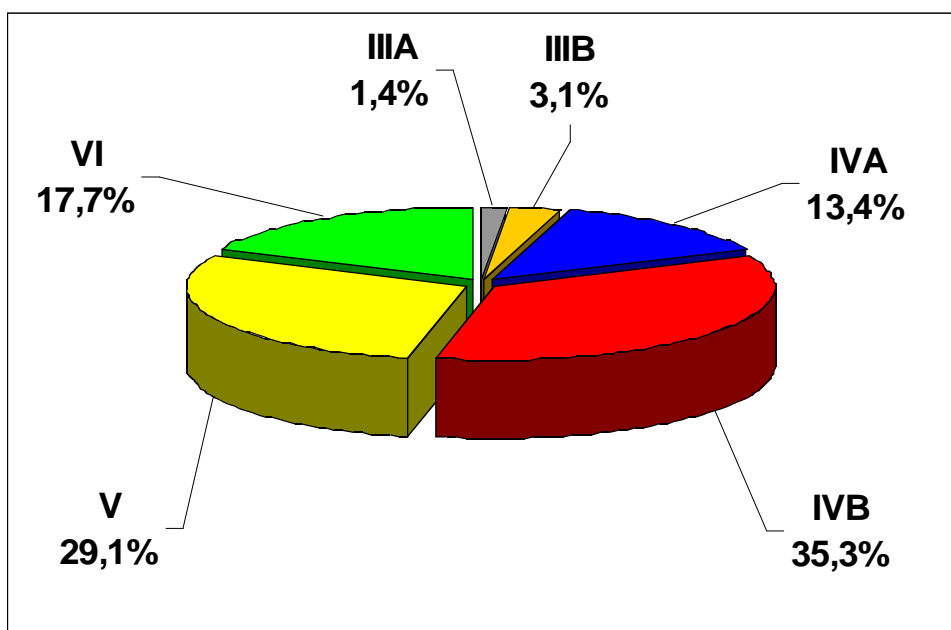

Struktura gruntów wskazuje na rolniczy charakter Gminy. Lasy zajmują mniej niż ¼ powierzchni Gminy (22,4%) , jest to udział poniżej średniej dla Polski (29,2%).

Strukturę wykorzystywania użytków rolnych przedstawiono na wykresie:

Gleby Gminy to przede wszystkim gleby piaskowe różnych typów genetycznych: biellicowe , płowe, oraz brunatne właściwe, wylugowane i kwaśne, a także gliny i pyły występujące w północnej części Gminy. Dominują gleby średniej jakości (klasa IVa i Ivb ,który udział wynosi 48,7% oraz gleby słabe (V klasa z 29,1% udziałem powierzchni gruntów i najsłabsze (VI klasa)- 17,7%.Bonitację gleb przedstawia wykres:

Rys historyczny

Pierwsza wzmianka historyczna o Trzcinicy sięga początku XI wieku, gdy ziemie te dla Księstwa Śląskiego zdobył Piotr Włostowic zwany Duninem, wywodzący się ze Ślęży koło Wrocławia. Zbudował tutaj grodzisko stożkowe dla celów obronnych. W 1120 roku nazwał on Trzcinicę jako Crescenica, od bujnie rosnącej trzciny. Od tego roku istnienie Trzcinicy jest udokumentowane. Trzcinica posiada najstarszą na Ziemi Kępińskiej parafię i kościół z 1201 r. W 1245 r. Trzcinica przechodzi w ręce biskupa wrocławskiego. Następnie w 1360 roku biskup wrocławski Przeclaw darował dobra trzcińskie kanonikowi poznańskiemu Stefanowi Gromossy w dożywocie. W roku 1370 Trzcinica przeszła w ręce rodu Stogniewów, który jednocześnie był właścicielem miejscowości : Laski, Smardze, Pomiany i Wodziczna. W 1510 r. Jan Stogniew, syn Anny zmienił nazwisko na Trzciński od miejscowości Trzcinica, uzyskując herb Oksza od Zygmunta Starego. Ród Trzcińskich władał tymi dobrami do 1812 roku, kiedy Ignacy Trzciński zamienił się z baronem Knobelsdorfem na miejscowość Biskupice na Górnym Śląsku. Od 1892 roku dobra trzcińskie dostawały się w ręce właścicieli niemieckich i ulegały germanizacji. Na przestrzeni wieków Trzcinica pełniła zawsze rolę centrum dla okolicznych wsi. Drugą większą wioską w Gminie Trzcinica jest miejscowość Laski. W pierwszej połowie XIII do XV wieku Laski należały do Stogniewów z Trzcinicy, później do Doliwów Laskowskich, w XVII w. do szlachciców Tomickich i Pawła Krzemienieckiego. Od 1620 r. do 1796r. w Laskach przebywali OO. Paulini, następnie wskutek zaborów posiadłość ta stanowiła dominium rządu pruskiego. Kolejnym właścicielem była szlachecka rodzina von Loesch. Pozostałe miejscowości Gminy Trzcinica ukształtowały się po 1400 r.

Ludność

Wg stanu na 31 grudnia 2009r. w Gminie Trzcinica mieszkało 4827 mieszkańców.

Tabela 1– Ruch naturalny ludności w liczbach

Lata	Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony ogółem	Przyrost naturalny
2005	28	47	47	0
2006	42	58	46	12
2007	36	45	43	2
2008	41	70	53	17
2009	37	51	64	-13

Tabela 2 Ruch naturalny ludności w procentach (na 1000 ludności)

Lata	Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony ogółem	Przyrost naturalny
2005	2,8	4,7	4,7	-
2006	4,2	5,8	4,6	1,2
2007	3,6	4,5	4,3	0,2
2008	4,1	7,0	5,3	1,7
2009	3,7	5,1	6,4	-

Ludność wg wieku (za 2009 r.)

- 0 – 2 - 170 osób
- 3-6 - 224 osoby
- 7 – 14 - 459 osób
- 15 – 19 - 362 osoby
- 20 – 29 - 754 osoby
- 30 – 39 - 752 osoby
- 40 – 49 - 589 osób
- 50 – 59 - 638 osób
- 60 – 64 - 281 osób
- 65 i więcej- 598 osób.

2.2. Środowisko przyrodnicze

Rzeźba terenu

Cały obszar Gminy należy zaliczyć pod względem morfologicznym do terenów mało urozmaiconych. Ukształtowanie terenu, rzeźba, gleby, wody oraz krajobraz Gminy są pochodzenia polodowcowego i tworzą krajobraz młodoglacjalny. Teren ten znajduje się na obszarze dawnego zlodowacenia środkowopolskiego. Do form wyróżniających się w morfologii terenu należą doliny rzeczne i równiny akumulacyjne. Dość często pojawiają się niewysokie wzniesienia plejstocenske poprzecinane niewielkimi pradolinami cieków wodnych. Wysokości bezwzględne obszaru Gminy wahają się w granicach 169 m n.p.m

(dolina Pomianki – wschodnia część Gminy) do 234 m n.p.m. (pagórki w obrębie miejscowości Laski). Spadki terenu są zróżnicowane od 2-3% na wysoczyźnie do 12-15% na zboczach dolin i w obrębie pagórków.

Mniejsze doliny boczne rozcinają wysoczyznę na głębokość od 1,0 – 4,0 m i mają zróżnicowaną szerokość – od kilkudziesięciu do ok. 500 m. Większość z nich ma charakter nieckowaty, np. dolina Pomianki.

Ukształtowanie terenu Gminy nie stwarza problemów w zagospodarowywaniu obszaru, a rzeźba terenu sprzyja rozwojowi rolnictwa oraz osadnictwa. Do czynników wywołujących znaczne zmiany w rzeźbie terenu oraz przypowierzchniowej warstwie skorupy ziemskiej, na omawianym obszarze, należy prowadzona odkrywkowa eksploatacja kruszywa naturalnego. Wydobywanie to powoduje trwałe przekształcenia powierzchni ziemi oraz degradację pokrywy glebowej. Przyczynia się także do zachwiania równowagi stosunków wodnych. Jako zagrożenie należy uznać nie rekultywowanie przekształconych obszarów, przez eksploatorów, którzy nie wywiązują się z nałożonych prawem zobowiązań. Zagrożeniem jest także niewłaściwe rekultywowanie zdegradowanych terenów. Dlatego prace rekultywacyjne prowadzone powinny być pod stałym nadzorem odpowiednich służb.

Klimat

Warunki środowiskowe Gminy w dużym stopniu uzależnione są od położenia geograficznego, z niego wynika odrębność danego regionu. W zależności od położenia kształtują się warunki przyrodnicze oraz klimatyczne danego obszaru.

Warunki klimatyczne panujące na terenie Gminy należą do umiarkowanych i w dużej mierze uwarunkowane są wpływami mas powietrza morskiego oraz kontynentalnego. Masy powietrza morskiego pochodzą głównie z nad oceanu Atlantyckiego. Powietrze kontynentalne pochodzi przede wszystkim z nad Europy Wschodniej oraz z nad Azji.

Według regionalizacji klimatycznej R. Gumińskiego, gmina Trzcinica położona jest w obrębie Dzielnicy Łódzkiej, która stanowi strefę przejściową między nizinami a Wyżyną Małopolską. Z kolei według regionalizacji klimatycznej przedstawionej przez A. Wosia, Gmina znajduje się w Regionie Południowowielkopolskim. Kraina ta charakteryzuje się stosunkowo korzystnymi warunkami klimatycznymi. Amplitudy temperatury są tutaj mniejsze niż przeciętne w Polsce, wiosny i lata są wczesne i ciepłe, zimy łagodne z nietrwałą pokrywą śnieżną, zalegającą około 60 dni. Okres wegetacyjny trwa średnio około 210–217 dni. Charakterystyczna dla tej strefy jest także dość duża liczba dni pochmurnych około 120–130 dni w roku, pogodnych rejestruje się tu około 50–60. Liczba dni z przymrozkami zawiera się w przedziale 100–150.

Przeważającymi wiatrami na terenie Gminy są wiatry zachodnie z 23% udziałem, występujące w porze letniej, a drugorzędnymi wiatry północno-zachodnie, z udziałem 14%, pojawiające się najczęściej w zimie. Największe prędkości wiatrów notowane są zimą i wiosną, a najmniejsze latem, średnie roczne prędkości wiatrów zawierają się w granicach od 3,4 m/s do 3,6 m/s. Wraz ze wzrostem prędkości wiatrów nasila się wiele procesów atmosferycznych, które wpływają na warunki bioklimatyczne, czyli między innymi procesy wentylacyjne, zwiększenie ochłodzenia, usuwanie zanieczyszczeń atmosferycznych oraz pary wodnej. Samoczynne oczyszczenie atmosfery powodują ruchy powietrza o prędkości, co najmniej 3 m/s. Na omawianym obszarze najcieplejszym miesiącem jest lipiec ze średnią temperaturą 18,8 °C, najchłodniejszym styczeń –minus 1,7°C. Charakterystyczne dla tego

obszaru są jedne z najniższych w Polsce opady, sumy roczne wahają się w przedziale od 510–590 mm, średnio 589 mm. Najwyższe opady w ciągu roku, odnotowuje się są w miesiącach letnich (VI – IX), najniższe w miesiącach zimowych (I – III). Ilość opadów atmosferycznych w zasadzie jest wystarczająca, choć w ostatnich latach notowano znaczny ich spadek. Średnia roczna wilgotność powietrza wynosi 75%.

Budowa geologiczna

Obszar Gminy Trzcinica, pod względem geologicznym położony jest w obrębie jednostki geologiczno-strukturalnej zwanej Monokliną Przedsudecką. Na obszarze Monokliny głębokie podłoże zbudowane jest ze skał permsko – mezozoicznych: piaskowców i ilów jury dolnej (liasu), mułowców jury środkowej (doggeru) oraz wapieni i margli jury górnej (malmu), które zalegają niezgodnie na pofałdowanych utworach paleozoicznych. Bezpośrednio na utworach mezozoicznych zdeponowana została seria osadów trzeciorzędowych oligocenu i neogenu (miocenu i pliocenu), o łącznej miąższości dochodzącej do 200 m. Były one akumulowane w rozległym (obejmującym Polskę środkową i północną) obniżeniu, powstałym w czasie orogenezy alpejskiej. W wykształconej wówczas depresji osadzone zostały piaski drobnoziarniste, piaski ilaste, mułki i węgle brunatne miocenu, przykryte następnie przez kilkunasto-, kilkudziesięciometrową warstwę plioceńskich ilów pstrych. Strop ilów plioceńskich nie wykazuje dużych deniwelacji i znajduje się na rzędnych około 0÷20 m poniżej poziomu morza, stanowiąc bezpośrednie podłoże czwartorzędu. Czwartorzęd reprezentowany jest przez utwory akumulacji lodowcowej, wodnolodowcowej, rzecznej, jeziorno-bagiennej i eolicznej o łącznej miąższości dochodzącej do 100 m. Ich sedymentacja trwała od zlodowacenia środkowopolskiego po holocen. Gliny morenowe zlodowacenia południowopolskiego, zalegające bezpośrednio na utworach trzeciorzędowych, zachowały się, co najwyżej sporadycznie – w największych obniżeniach powierzchni podczwartorzędowej. Wśród osadów plejstocentrycznych występuje glina zwałowa, budująca powierzchnie wysoczyzny falistej. Ich otoczenie stanowią rozległe obszary występowania piasków akumulacji wodnolodowcowej i rzecznej, z seriami zastoiskowych mułków (m.in. pyłów, glin pylastych oraz ilów warwowych).

W obniżonych partiach terenu występują skały pochodzenia organicznego, wśród nich torfy silnie zamulone. Utwory mineralne cechuje wyjątkowa kompleksowość i mozaikowość, będąca wynikiem nieregularnej budowy pionowej warstw o różnym składzie mechanicznym.

Warunki gruntowe obszaru Gminy Trzcinica są zróżnicowane. W podłożu obszarów wysoczyznowych niemal powszechnie występują utwory bezpośredniej akumulacji lodowca – gliny, gliny piaszczyste i piaski gliniaste, najczęściej o konsystencji twaroplastycznej i półzwartej (często z ok. 1÷2 m warstwą gruntów plastycznych i miękkoplastycznych, w strefie występowania wody gruntowej). W wielu miejscach glina zwałowa przykryta jest cienką warstwą osadów wód płynących (wodnolodowcowych i rzecznych) – warstwowanych piasków i żwirów. Występują one m.in. na obszarze równiny sandrowej oraz w obrębie rozległych powierzchni terasowych. Większość zalegających w podłożu piasków i żwirów to grunty średniozagęszczone i zagęszczone, o zmiennej miąższości z wkładkami i przewarstwieniami gruntów tiksotropowych, bardzo wrażliwych na zmiany wilgotności, przemarzanie i drgania (zastoiskowych mułków). Jedynie na obszarze terasy

zalewowej, w stropowej części podłoża przeważają piaski luźne, często z licznymi przewarstwieniami i domieszkami próchnicy. Niedużą na ogół miąższością odznaczają się osady holoceni, reprezentowane przez piaski próchniczne i namuły organiczne.

Zasoby wodne

Wody powierzchniowe

Sieć wód powierzchniowych na terenie Gminy Trzcinica jest bardzo uboga i ogranicza się właściwie do rzeki Pomianki i jej jednego bezimiennego dopływu. Łączna długość cieków podstawowych wynosi 10,55 km, natomiast długość rowów szczegółowych wynosi 71,20 km. Dna dolin są na ogół okresowo podmokłe, w ich obrębie występują liczne rowy melioracyjne (część środkowo-wschodnia Gminy). Ich zadaniem jest odprowadzenie nadmiaru wód z terenów podmokłych.

Wody powierzchniowe, występujące na terenie Gminy, leżą w Regionie Wodnym Warty, w dorzeczu rzeki Proсны. Największym ciekim i osią hydrograficzną Gminy jest rzeka Pomianka, z licznymi ciekami, kanałami i rowami melioracyjnymi. Jedna z odnóg Pomianki przepływa przez uroczysko Laski, druga opływa od zachodu uroczysko Siemianice i przy uroczysku Szpot wpada do Proсны.

Rzeka Pomianka jest lewobrzeżnym dopływem rzeki Proсны, odprowadzając wody w kierunku północnym. Całkowita długość cieku to 21,7 km, a powierzchnia zlewni to 128,9 km² (na terenie Gminy wynosi 35,0 km²). Rzeka wypływa koło Smardz na wysokości ok. 185 m n.p.m. Zlewnię Pomianki pokrywają gliny zwałowe, a w środkowej części doliny rzeki jest rozległe zagłębienie wypełnione madami i piaskami rzecznyymi z bogatą siecią cieków i rowów melioracyjnych. Zlewnia Pomianki obejmuje obszary typowo rolnicze z niewielkimi skupiskami ludności. Głównym dopływem rzeki na terenie Gminy jest Rów Laskowski – lewostronny dopływ mający długość 3,85 km. Wymienione cieki wodne stanowią podstawę sieci rzecznej występującej na terenie gminy Trzcinica. Wszystkie cieki charakteryzuje śnieżno – deszczowy system zasilania, z jednym maksimum przypadającym najczęściej na marzec i z jednym minimum w ciągu roku. Po osiągnięciu wiosennego maksimum stany wody i przepływy w ciekach wyraźnie się zmniejszają. Na ogół cieki tego obszaru charakteryzują się szybkim przejściem od kulminacji do stanów niżówkowych, które na ogół rozpoczynają się w czerwcu, są stabilne i utrzymują się w zasadzie do końca roku hydrologicznego. W okresie zimowym, w wyniku długotrwałego występowania ujemnych temperatur powietrza, zaznaczają się również niżówki, niekiedy głębokie i długotrwałe. Część drobnych cieków i rowów ma charakter okresowy.

Wody stojące na terenie gminy Trzcinica zajmują bardzo niewielkie powierzchnie. Do charakterystycznych elementów sieci wodnej Gminy należą przede wszystkim mniejsze zbiorniki wodne, zaliczane do obiektów małej retencji wodnej. Są to stawy, śródpolne oczka wodne zlokalizowane w dolinach rzecznych oraz wyrobiska poeksploatacyjne wypełnione wodą. W większości to zbiorniki o regularnych kształtach, najczęściej płytkie i zarastające. Pełnią one nie tylko znaczącą funkcję biocenotyczną, ale stanowią także cenny element urozmaicenia krajobrazu rolniczego.

Wody podziemne

Teren Gminy Trzcinica zgodnie z hydrogeologicznym podziałem kraju znajduje się w makroregionie zachodnim Niżu Polskiego – regionie wielkopolskim. Na jego obszarze zbiorniki wód podziemnych o znaczeniu użytkowym występują w utworach czwartorzędowych i trzeciorzędowych. Źródłem zaopatrzenia Gminy w wodę jest poziom wodonośny czwartorzędowy. Podstawowe zasoby wód podziemnych należą do dwóch Lokalnych Zbiorników Wód Podziemnych występujących na terenie Gminy. Zasoby wodne poziomu czwartorzędowego w zdecydowanej większości zlokalizowane są w przepuszczalnych piaskach i żwirach fluwioglacjalnych i rzecznych. Wody te mają układ piętrowy, w zależności od przewarstwień gliniastych. Występują generalnie w 2÷3 poziomach. Zwierciadło wód gruntowych (I poziom) jest zazwyczaj swobodne i występuje na głębokości od 0,5 m w dolinkach rzecznych do 4 – 7,5 m na obszarze Wysoczyzny. Poziom głębiej zalegający (głębokość 20 – 50 m) występuje wśród piasków interglacjalnych, pod warstwą glin zwałowych tworzących warstwę napierającą. Są one eksploatowane na terenie całej Gminy i należą do wód średniej jakości. Poziom trzeciorzędowy na terenie Gminy jest niewodonośny. Zasoby wód podziemnych w Powiecie Kępińskim, obliczone na podstawie dotychczas zatwierdzonych zasobów eksploatacyjnych, szacuje się na 314,3 m³/h. Z utworów czwartorzędowych pochodzi prawie 96 % zasobów, z utworów trzeciorzędowych ok. 2,0 % oraz jurajskich 2,0 %. Na terenie Gminy dla celów konsumpcyjnych i gospodarczych szczególnie korzystny jest poziom czwartorzędowy. Jest to główny poziom eksploatacyjny, z którego ujmowana jest wodociągami woda do jednostek osadniczych. Wydajność tego poziomu jest zmienna, uzależniona od miąższości i rozległości warstwy i waha się w granicach 20 – 60 m³/h, lokalnie do ponad 100 m³/h. Wody tego poziomu znajdują się pod ciśnieniem hydrostatycznym wywołanym nadległymi glinami zwałowymi.

Ogółem zasoby eksploatacyjne zwykłych wód podziemnych dla gminy Trzcinica zostały zatwierdzone na 488,7 m³/h, natomiast zasoby komunalne na 358,9 m³/h (stan na 31.12.2002 r).

Wody gruntowe swym charakterem i głębokością występowania odzwierciedlają cechy konfiguracyjne terenu oraz budowę geologiczną jego podłoża. Poziom ten związany jest z piaskami i żwirami występującymi w obrębie teras dolin rzecznych i sandrów na wysoczyznach. Na terenach wysoczyznowych, położonych nieco niżej, woda gruntowa występuje na głębokości 1 – 3 m. Na obszarze zbudowanym z trudno przepuszczalnych glin (Laski) woda gruntowa występuje w postaci mało wydajnych sączeń lub jako woda śródglinna zazwyczaj głębiej niż 2 m. Stwierdzono, że ulegają one wahaniom w rytm zmian poziomu wody w Prośnie i jej dopływach.

Ochrona i kształtowanie środowiska.

Na terenie Gminy Trzcinica zagrożenia powierzchni ziemi są niewielkie. Nie ma także istotnej emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego. Tło niewielkich zanieczyszczeń tworzą nieliczne zakłady przemysłowe- firmy oraz kotłownie lokalne i domowe.

Dużym zadaniem dla gminy w najbliższych latach będzie ochrona wód powierzchniowych. Źródłem ich zanieczyszczeń są nieskanalizowane jeszcze tereny wiejskie, firmy prowadzące działalność gospodarczą oraz rolnictwo.

Szata roślinna i zwierzęca

Lasy i grunty leśne zajmują obecnie około 22% powierzchni Gminy, czyli 1.685 ha. Na obszarze Gminy, w obrębie zwartych lasów, spotyka się stosunkowo dużo okazałych, pojedynczych drzew, które ze względu na wiek, wymiary i pokrój zasługują na objęcie ochroną prawną. Lasy znajdują się w kompleksie promocyjnym „Lasy Rychtaleskie”. Lasy z różnym udziałem reprezentowane są przez dziewięć typów siedliskowych lasu. Do wiodących typów należą: las mieszany świeży i bór mieszany świeży, w następnej kolejności bór świeży i las świeży. Nieznaczny procent zajmują: ols jesionowy, bór mieszany wilgotny i las wilgotny. Na ukształtowanie reprezentowanych typów siedliskowych lasu miały wpływ wszystkie czynniki środowiska. Za najważniejszy można uznać czynnik gleby, a także zasięg naturalnego występowania głównych lasotwórczych gatunków drzew: sosny, świerka, jodły, buka, dębu, jesionu i olszy.

Analiza danych charakteryzujących stan lasu i zasobów drzewnych wykazała, że ogólna ocena lasów w Gminie wypada dość korzystnie. Główny gatunek – sosna – wykazuje się niezłą jakością i zasobnością, będącą wynikiem wysokich wskaźników: stopnia zadrzewienia, bonitacji i przyrostu bieżącego. Pozostałe gatunki lasotwórcze: buk, dąb, jesion, olsza osiągają wysokie wskaźniki wzrostowo–przyrostowe i przeciętną zasobność. Zdecydowanie niekorzystnie wypada świerk, u którego obserwuje się wyraźny spadek przyrostu i wydzielający się posusz. Innym niekorzystnym zjawiskiem jest zdecydowanie za duży udział w drzewostanach brzozy oraz częściowo olszy i to w postaci gatunków panujących.

Stan lasów należących do indywidualnych właścicieli jest na ogół dobry. Nie stwierdzono zagrożenia dla zdrowotnego stanu lasu oraz szkód spowodowanych przez szkodniki owadzie, pasożytnicze grzyby i czynniki przyrody nieożywionej. W środkowo - zachodniej części Gminy wyodrębnione są drzewostany nasienne. Blok wyłączonych drzewostanów nasiennych składa się z 8 pododdziałów o łącznej powierzchni 40,50 ha. Są to drzewostany sosnowe, mieszane w składzie dębu, buka, świerka oraz pojedynczą lub sporadyczną domieszką brzozy i grabu. Sosna w tych drzewostanach wykazuje przeciętną pierśnicę 37–46 cm i wysokość 25-32 m, ich jakość techniczna jest bardzo dobra. Zdrowotność opisywanych drzewostanów jest zadawalająca, chociaż znajdują się one w zasięgu I strefy zagrożenia przemysłowego. Według obserwacji Leśnego Zakładu Doświadczalnego w Siemianicach, na terenie Leśnictwa Laski występuje wiele dziko rosnących gatunków roślin objętych ochroną ścisłą i częściową. Na obszarze gminy Trzcinica wśród roślin zielnych podlegających ochronie ścisłej występuje najczęściej: skrzyp olbrzymi, orlik pospolity, sasanki - wiele gatunków, miłek wiosenny, śnieżyczka przebiśnieg. Krzewy i krzewinki podlegające ochronie ścisłej reprezentowane są przez: wawrzynek wilcze łyko, wiciokrzew pomorski, bluszcz pospolity, kłokoczka południowa. Wśród grzybów objętych ochroną ścisłą występują: szmaciak gałęzisty, sromotnik bezwstydnny. Dziko występujące rośliny lecznicze i przemysłowe objęte ochroną częściową, występujące na terenie Gminy to: wśród krzewów i krzewinek - bagno zwyczajne, a wśród roślin zielnych; paprotka zwyczajna, kopytnik pospolity, pierwiosnka lekarska, marzanka wonna, konwalia majowa, turzyca piaskowa. W Ośrodku Naukowo–Dydaktycznym Akademii Rolniczej w Poznaniu, znajdującym się w Siemianicach, rośnie pięć buków zwyczajnych objętych ochroną jako pomniki przyrody. Średnica tych wspaniałych okazów, wynosi 100 cm., a wiek około 250

lat. W podobnym wieku jest następny okaz (pomnik przyrody) lipa drobnolistna, rosnąca na terenie cmentarza w Laskach oraz lipa drobnolistna w Wodzicznie i Park w Laskach.

W lasach obrębu Rychtal, gdzie wykształcił się siedliskowy typ lasu mieszanego świeżego występują ponadto takie gatunki roślin jak; dąbrówka rozłogowa, perlówka zwisła i jednokwiatowa, sałatnik leśny, prosowica rozpięchła i zawilec gajowy. Na terenach dolin rzecznych, gdzie często zalega woda, wykształciła się roślinność typowa dla podmokłych łąk: trawy, chwasty i turzyce. Brak badań florystycznych pozostałego obszaru uniemożliwia szczegółową ocenę szaty roślinnej.

Na terenie gminy Trzcينica istnieją dobre warunki do bytowania zwierząt. Gmina położona jest wśród zwartych kompleksów leśnych, co umożliwia swobodne przemieszczanie się zwierzyny. Znaczną powierzchnię Gminy zajmują łąki zlokalizowane głównie w szerokiej dolinie rzeki Pomianki tworząc doskonałe warunki życia dla ptactwa, owadów i drobnych płazów. Zwierzostan Gminy jest typowy dla nizinnych obszarów Polski. W lasach dość liczna jest zwierzyna drobna: lisy, zające oraz zwierzyna gruba; jelenie, daniiele, sarny i dziki. Na polach spotyka się kuropatwy i w mniejszej ilości bażanty. Według danych Leśnego Zakładu Doświadczalnego Siemianice, w ciągu ostatnich 10 lat, stan zwierzyny kształtował się na zbliżonym poziomie. Wyjątek stanowią sarny, których liczebność zmalała na skutek redukcji ze względu na rozmiar szkód w uprawach polowych i młodnikach wyrządzanych przez ten gatunek. W miesiącach zimowych nadleśnictwa prowadzą dokarmianie zwierząt; w Gminie rozmieszczone są paśniki dla zwierzyny grubej oraz woliery dla bażantów i kuropatw. Obserwacje Leśnego Zakładu Doświadczalnego Siemianice pozwoliły stworzyć listę gatunków zwierząt podlegających ochronie, występujące na terenie Leśnictwa Laski. Występuje tu wiele gatunków zwierząt podlegających ochronie. Do najczęściej spotykanych należą: wśród ptaków: bocian biały, kukułka i dzięcioł, wśród ssaków: jeże, krety, nietoperze, wiewiórki i rzadziej gronostaje.

W miejscowości Laski, Smardze, Pomiany i Kuźnica Trzcińska znajdują się gniazda bociana białego. Bociany żerują na podmokłych łąkach wzdłuż doliny Pomianki i jej dopływów. Ponadto na terenie Leśnictwa Laski, w obrębie gminy Trzcينica, widziano wśród ptaków: orlika krzywego i bociana czarnego a wśród ssaków wydrę, jednak nie ma pewności, co do ich występowania.

2.3 Infrastruktura techniczna

Sieć drogowa

Według obowiązującej klasyfikacji przez gminę przebiega:

- droga krajowa nr 39 Baranów – Brzeg na obszarze gminy – 5,5 km.
- drogi powiatowe
 - nr 5692 Mroczeń -Wołczyn – granica województwa,
 - nr 5691 Mroczeń – Granice,
 - nr 5689 Piotrówka – Ignacówka,
 - nr 5690 Trzcينica – granica województwa,
 - nr 5688 Trzcينica – granica województwa,
 - nr 5694 Laski - Zmysłona.

Są to drogi w większości o niskich parametrach, wymagające w wielu przypadkach pilnych prac remontowo - modernizacyjnych. Sieć dróg powiatowych wynosi ogółem w Gminie Trzcينica 39,395 km i zabezpiecza lokalne potrzeby, w tym połączenia z Kępem.

Drogi gminne o nawierzchni twardej - 40 km. Długość dróg gminnych wynosi 127,8 km., w tym o nawierzchni twardej – 40 km.

Sieć wodociągowa

Sieć wodociągowa obejmuje swym zasięgiem prawie cały obszar Gminy, prawie wszystkie gospodarstwa wyraziły chęć na podłączenie do sieci, na koniec 2009 roku podłączonych było 99,8% gospodarstw domowych. Liczba przyłączy wynosiła 1.154, a łączna długość sieci wodociągowej w Gminie wynosiła 62,42 km.

Ujęcia wody: Trzcinica - 2 studnie, Laski - 2, Teklin - 2 studnie, posiadają obecnie wydajność w pełni zaspokajającą zaopatrzenie mieszkańców w wodę pitną. W niektórych przypadkach sieć wodociągowa wymaga modernizacji (rury azbestowe) - w miejscowościach Laski i Piotrówka oraz częściowo Teklin. Jest to sytuacja bardzo niebezpieczna dla zdrowia mieszkańców, od wielu lat jest bowiem znane kancerogenne działanie azbestu. Zgodnie z postanowieniami „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski”, który został zaakceptowany przez Radę Ministrów w dniu 14.05.2002 r., należy sukcesywnie zastępować rury azbestowo-cementowe w instalacjach ziemnych wyrobami bezazbestowymi. Proces ten został zapoczątkowany w 2009 r. i jest kontynuowany obecnie.

W ostatnich latach obserwuje się pogarszanie jakości wody wyrażone wzrostem ponadnormatywnych ilości azotanów. Sytuacja taka wymagać będzie następujących działań:

- wybudowanie kanalizacji sanitarnej i przydomowych oczyszczalni ścieków,
- modernizację istniejącej kanalizacji oraz stacji wodociągowych,
- całorocznego monitorowania ujęć wód podziemnych.

Kanalizacja

Ze względu na niewystarczające nasycenie terenu Gminy siecią kanalizacyjną (podłączonych jest 35,1% gospodarstw domowych), odpady płynne są gromadzone w zbiornikach bezodpływowych (szambach), które okresowo wywozi się taborem asenizacyjnym do oczyszczalni ścieków w Laskach. Na terenie Gminy funkcjonuje podmiot, obsługujący zbiorniki bezodpływowe, który zasięgiem działania obejmuje całą Gminę: Usługi Transportowe z miejscowości Mroczeń.

Problemem, związanym z wykorzystywaniem zbiorników bezodpływowych, jest prawdopodobna nieszczelność części z nich. Z kolei brak urządzeń oczyszczających i gromadzących ścieki powoduje, że są one często bezpośrednio odprowadzane do rowów melioracyjnych, co zanieczyszcza okoliczne ciekły wodne.

Analizując stan kanalizacji deszczowej w Gminie należy stwierdzić, że jej długość – podobnie jak długość kanalizacji sanitarnej – nie jest wystarczająca. Powoduje to, że znaczna część wód opadowych dostaje się bezpośrednio do środowiska gruntowo-wodnego. Ścieki z sieci kanalizacyjnej są odprowadzane do gminnej mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków, która funkcjonuje w miejscowości Laski. Jej przepustowość wynosi 375,5 m³/d, a jej moce przerobowe wykorzystywane są w 50%. Oczyszczalnia odbiera ścieki bytowe ze wsi Laski i Trzcinica, a także z zakładów przemysłowych oraz ścieki dowożone z terenu całej Gminy.

Na koniec 2009 roku sieć kanalizacyjna posiadała 448 przyłączy i liczy 11,5 km długości.

W kolejnych latach planowana jest systematyczna budowa sieci kanalizacyjnej i podłączanie do niej kolejnych gospodarstw domowych.

W roku 2009 rozpoczęto budowę kanalizacji sanitarnej z przyłączami i przepompownią oraz wymiana sieci wodociągowej z AC na PCV z przyłączami wraz z odtworzeniem dróg w miejscowości Laski – do użytku oddano 971 mb. Proces ten obejmie sukcesywnie pozostałe miejscowości Gminy Trzcinica.

Gospodarka odpadami

Na terenie Gminy nie funkcjonuje wysypisko odpadów komunalnych

Na terenie Gminy wywozem i unieszkodliwianiem odpadów z terenu Gminy zajmują się:

- Firma ALBA - Miejskie Przedś. Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. Dąbrowa Górnicza,
- Zakład Wielobranżowy „GIERAS” S.c. K. i J. Gieras - Jaśkowice, gmina Byczyna.
- PPHU PETER Kępno ,
- ALBA Ekoplus -Dąbrowa Górnicza.

Odpady można podzielić na kilka grup:

1. Odpady komunalne – systemem zbiórki odpadów objętych jest prawie 100% mieszkańców.
2. Odpady sektora handlowego i publicznego – podobne do odpadów komunalnych, ale charakteryzujące się innym składem morfologicznym i ilościowym.
3. Odpady medyczne i weterynaryjne – składają się z odpadów komunalnych, innych niż niebezpieczne i odpadów niebezpiecznych.
Gmina Trzcinica zakupiła specjalistyczne pojemniki do zbiórki przeterminowanych leków.
4. Odpady z przemysłu – do tej grupy należą tzw. odpady technologiczne o różnych właściwościach, w tym także niebezpieczne.
5. Odpady z sektora budowlanego – obejmują głównie odpady z rozbiórek obiektów, np. gruz ceglany, materiały ceramiczne, beton, panele, elementy gipsowe, stal i opakowania.
6. Wraki samochodowe –w związku ze złożonością swej konstrukcji składają się z wielu elementów i zawierają szereg substancji, z których część to odpady niebezpieczne (oleje, płyny hamulcowe, akumulatory); jednak zdecydowaną większość stanowią metale i tworzywa sztuczne nadające się do recyklingu.
7. Odpady z oczyszczalni ścieków – do głównych odpadów należą piasek, skratki i osady ściekowe; na terenie Gminy działa jedna oczyszczalnia ścieków.

Na terenie gminy Trzcinica gospodarka odpadami organizowana i nadzorowana jest przez Referat gospodarki gruntami, przestrzennej, komunalnej, rolnictwa, BHP i ochrony środowiska w Urzędzie Gminy.

Sieć elektroenergetyczna

System elektroenergetyczny Gminy Trzcinica oparty jest na linii średniego napięcia o mocy 15 kV, z powiązaniem głównego punktu zasilania GZP 110/20 Kępno. Obsługa użytkowników realizowana jest poprzez linie niskiego napięcia, podłączone do trafostacji słupowych i murowanych. Eksploatatorem tych linii jest Energetyka Kaliska S.A. w Kaliszu

Rejon Energetyczny Kępno. Zaopatrzenie w energię elektryczną prowadzone jest liniami napowietrznymi lub kablowymi niskich napięć 0,4 kV. Wszystkie wyżej wymienione obiekty są źródłem pól elektromagnetycznych, ale jego natężenie nie stwarza zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi. Przez teren Gminy nie przebiega linia wysokiego napięcia.

Wszystkie miejscowości Gminy są zelektryfikowane i posiadają od jednej do kilku stacji transformatorowych. Na terenie Gminy znajduje się ogółem kilkadziesiąt stacji transformatorowych.

Duża lesistość Gminy oraz obecność obszarów chronionych stwarzają konieczność doziemnego poprowadzenia systemów kablowych przy planowaniu dalszego rozwoju, czy modernizacji sieci energetycznej. Źródłem pól elektromagnetycznych są stacje radiowe, telewizyjne i telefonii komórkowej, medyczne urządzenia diagnostyczne i terapeutyczne, urządzenia przemysłowe i gospodarstwa domowego oraz systemy przesyłowe energii elektrycznej.

Z punktu widzenia ochrony środowiska istotne znaczenie mają urządzenia radiokomunikacji rozsiewczej; stacje nadawcze radiowe i telewizyjne oraz telefonii komórkowej. Emitują one do środowiska fale elektromagnetyczne wysokiej częstotliwości w postaci radiofal o częstotliwości od 0,1 do 300 MHz i mikrofal od 300 do 300 000 MHz. Na terenie Gminy znajdują się przede wszystkim pojedyncze oraz liniowe źródła pól elektromagnetycznych wraz ze związanymi z nimi stacjami elektroenergetycznymi.

Istniejący system zasilania gminy w energię elektryczną zapewnia potrzeby mieszkańców, ale w najbliższej przyszłości będzie wzrastało zapotrzebowanie na energię elektryczną z uwagi na intensywniejszy rozwój nowych funkcji gospodarczych w gminie, głównie usług działalności gospodarczej oraz rozwój mieszkalnictwa.

Zaopatrzenie w gaz

Gmina Trzcinica nie posiada sieci gazowej, doprowadzającej gaz do odbiorców. Większość mieszkańców korzysta do celów kuchennych z gazu propan-butan, dowożonego w butlach.. Przez teren Gminy przebiegają dwie nitki gazociągu wysokiego ciśnienia GZ 50 relacji Odolanów - Tworóg, z których możliwe jest pozyskanie gazu. Podjęto działania w celu rozpoznania potrzeb i oczekiwań mieszkańców w zakresie zapotrzebowania na gaz oraz nawiązano kontakt z Wielkopolskim Operatorem Systemu Dystrybucyjnego Sp. z o.o. Oddziałem Zakładu Gazowniczego Kalisz - Działem Rozwoju i Inwestycji (IX 2007) w celu skoordynowania dalszych działań.

Gazyfikacja gminy byłaby wskazana ze względu na ochronę powietrza atmosferycznego oraz zmniejszenie zagrożeń dla kompleksów leśnych gminy, stanowiących ważny element regionalnego ekosystemu oraz podstawę rozwoju rekreacji i wypoczynku.

Telekomunikacja

Głównym dostawcą usług telekomunikacyjnych jest Telekomunikacja Polska S.A., która zabezpieczyła w tym zakresie potrzeby mieszkańców prawie w 100%. Przez teren Gminy przebiega kablowa linia światłowodowa. We wszystkich miejscowościach wybudowana została podziemna sieć kabli, występują dostawcy usług telefonii komórkowej - operatorzy, a ich zasięg jest bezproblemowy i ogólnodostępny.

Placówki pocztowo-telekomunikacyjne: 1 placówka w Trzcinicy.

Gospodarka mieszkaniowa

Gmina Trzcinica charakteryzuje się rozproszoną zabudową mieszkaniową. Sytuacja mieszkaniowa w Gminie jest dość dobra i odznacza się trendem rozwojowym. Liczba mieszkań oddawanych do użytku rośnie a wraz z nią rosną liczba izb i powierzchnia mieszkań. Zdecydowana większość mieszkań jest w rękach prywatnych. Pewien udział mają Spółdzielnia Mieszkaniowa, zakłady pracy i Gmina. Na warunki życia mieszkańców wpływ ma także stan zaopatrzenia mieszkań w instalacje techniczno-sanitarne. Potrzeby mieszkaniowe ludności Gminy Trzcinica wynikają głównie z istniejącego stopnia samodzielności zamieszkiwania rodzin, ale także z prognozowanych zmian liczby ludności, modernizacji i wymiany starej zabudowy oraz przekształceń funkcjonalnych budynków mieszkalnych.

Gmina posiada również kilka budynków mieszkalnych komunalnych, w których mieszkają 24 rodziny.

2.4. Stan dziedzictwa kulturowego

Miejscowości, leżące na terenie Gminy Trzcinica, odznaczają się kilkusetletnią historią, leżą przy historycznej granicy ze Śląskiem. Wsią, której dotyczy najwcześniejsza metryka źródłowa jest Trzcinica. W dokumentach jest ona określana jako „Crescenica”. Od 1149 r. Trzcinica stanowiła własność klasztoru norbertanów św. Wincentego z Wrocławia. W 1239 r. nastąpiła jej lokacja na prawie niemieckim, a przed 1245 r. stała się ona własnością biskupów wrocławskich. Od połowy XV w. wieś znalazła się w rękach właścicieli świeckich rodu Okrzów, natomiast od XV w. do 1812 r. była własnością rodziny Trzińskich. W 1812 r. Trzcinica została przejęta przez właścicieli niemieckich.

Inną miejscowością o bogatej historii jest wieś Laski. Pierwsza wzmianka o Laskach pochodzi z 1435 r. W XV w. wieś należała do rodu Okszów, natomiast od XVI w. – do rodu Laskowskich. W latach 1797-1858 była ona własnością króla bawarskiego i pozostawała w rękach niemieckich do 1923 r. W drugiej połowie XVIII w. i na przełomie XVIII i XIX w. powstał tutaj kompleks parkowo-ogrodowy, a w okresie od połowy XIX w. do ok. 1920 r. został uformowany obecny zespół folwarczny. Od 1923 roku majątkiem rolnym i leśnym władza „Fundacja Nauka i Praca” przy Uniwersytecie Poznańskim. Działania te w zasadniczy sposób ukształtowały obecny układ przestrzenny miejscowości.

Z kolei Kuźnica Trzińska – wieś o niewątpliwie średniowiecznym rodowodzie – wchodziła w skład dóbr trzińskich. „Kuźnicakami” nazywano w średniowieczu osady powstałe przy hutach żelaza (dymarkach), co wskazuje na istnienie w przeszłości w okolicy złóż rudy darniowej. Historycznie należała do niej osada Piła – Młyn. Wieś zachowała układ ulicowej rzędówki, z nielicznymi przykładami murowanej zabudowy zagrodowej z początku wieku. Inną wsią o najprawdopodobniej średniowiecznej genezie, która wchodziła w skład dóbr trzińskich jest Piotrówka. Jej układ przestrzenny ma charakter ulicowej rzędówki, a tradycyjna zabudowa niemal w całości została zastąpiona nową. Do innych, kilkusetletnich miejscowości, znajdujących się w gminie Trzcinica należą: Smardze, wzmiankowane w

źródłach w 1305 r. oraz Pomiany i Wodziczna, o których pierwszy zapis pojawił się około 1400 r. Materialną spuścizną wielowiekowej historii są zabytki, zlokalizowane w gminie Trzcinica. Według stanu na marzec 2010 r., do rejestru zabytków wojewódzkiego konserwatora zabytków zostało wpisanych pięć obiektów dziedzictwa kulturowego, które znajdują się na terenie Gminy Trzcinica. Są nimi następujące zabytki:

- Trzcinica: kościół parafialny p.w. św. Stanisława Biskupa,
- Laski: kościół parafialny p.w. Wniebowzięcia NMP,
- Laski: pałac i park,
- Laski: kościół poewangelicki p.w. Niepokalanego Serca NMP z 1879 roku, plebania poewangelicka.
- Pomiany: pałac, park, ogrodzenie, wieża,
- Trzcinica: kopiec św. Wawrzyńca.
- Wodziczna: Sanktuarium pw. Matki Boskiej Nieustającej Pomocy.

Ponadto wiele wartościowych obiektów jest ujętych w ewidencji konserwatorskiej.

Ich wykaz zawiera poniższa tabela

Obiekty w gminie Trzcinica wpisane do ewidencji konserwatorskiej

L.p.	Obiekt	Lokalizacja
1.	Zespół kościoła parafialnego p.w. Św. Stanisława Biskupa (pocz. XIX w.)	Trzcinica
2.	Cmentarz parafialny, k. XIX w.	
3.	Cmentarz ewangelicki, k. XIX w.	
4.	Dwie kapliczki przydrożne, mur., ok. 1900 r.	
5.	Założenie dworskie, k. XIX w.	
6.	Zespół folwarczny, k. XIX w.	
7.	Dwojak, nr 5, mur., 1929 r.	
8.	Dwojak, nr 9, mur., 1910 r.	
9.	Dawny młyn wodny, ob. mieszkania, ok. 1910 r.	
10.	Szkoła, mur., k. XIX w.	
11.	Bud. gospodarczy szkoły, nr 52, ob. magazyn, mur./szachulec, pocz. XX w.	
12.	Szkoła, ob. przedszkole, ok. 1855 r.	
13.	Pozostałości założenia folwarcznego, pocz. XX w.	Aniołka I
14.	Zespół dworski, pocz. XX w.	Aniołka II
15.	Zagroda kordonu granicznego /?/, nr 34, ob. zakład weterynarii, k. XIX w.	Granice
16.	Kapliczka przydrożna z figurą św. Jana Nepomucena, k. XIX w.	
17.	Szkoła, mur., k. XIX w.	Ignacówka I
18.	Szkolny budynek gospodarczy, mur.-drew., pocz. XX w.	
19.	Kapliczka przydrożna, mur., ok. 1900 r.	
20.	Zabudowa zagrodowa, przełom XIX i XX w.	Ignacówka III
21.	Zespół folwarczny, przełom XIX i XX w.	Jelenia Głowa
22.	Szkoła, mur., ok. 1910 r.	Kuźnica Trzcieńska
23.	Młyn wodny, mur., nr 18/18a, ob. mieszkania i magazyn, mur., ok. 1910 r.	
24.	Kapliczka, mur. ok. 1910 r.	
25.	Zespół kościelno-cmentarny - kościoła parafialnego p.w. Wniebowzięcia NMP	Laski
26.	Założenie pałacowe, przełom XIX i XX w.	

227	Szkoła podstawowa, mur., 1815 r., rozbudowana w 1912 r. ul. Szkolna	Laski	
28.	Budynek z 1877 r. – Plebania ewangelicka, obecnie biblioteka		
29.	Budynek dworca PKP, mur., ok. 1912 r.		
30.	Zespół folwarczny, przełom XIX i XX w.		
31.	Budynek poklasztorny – Gorzelnia - XVIII		
32.	XIX w. Plebania ewangelicka , ul. Kępińska 16 (1877 r.)		
33.	Kościół murowany poewangelicki z 1879 r. XIX w.		
34.	Szkoła poewangelicka z 1882 r.		
35.	Szkoła – budynek z 1912 r.		
36.	Leśniczówka, mur., pocz. XX w.		
37.	Nowa kaplica p.w. Św. Antoniego Padewskiego, mur., 1976 r.		Piotrówka
38.	Dawny zajazd, nr 21, mur., po 1900 r.		
39.	Zespół pałacowy, k. XIX w.	Pomiany	
40.	Kapliczka, mur., pocz. XX w,		
41.	Figura przydrożna, Chrystus z Sercem Gorejącym, lata 30 XX w.		
42.	Zespół dworski, przełom XIX i XX w.	Siemionka	
43.	Dwojak, mur., pocz. XX w.		
44.	Czworak, mur., pocz. XX w.		
45.	Szkoła podstawowa, mur., 1890 r.	Smardze	
46.	Budynek leśnictwa, mur., pocz. XX w.		
47.	Zespół dworski, k. XIX w.	Teklin	
48.	Czworak, nr 2, mur.,4 ćw. XIX w,		
49.	Kościół filialny, p.w. NMP Nieustającej Pomocy, murowany, neogotycki;1894 r.	Wodziczna	
50.	Dawna szkoła podstawowa, mur.,1889 r.		
51.	Szkolny bud. gospodarczy, mur./szach., k. XIX w.		
52.	Szkoła podstawowa, nr 55, mur., ok. 1910 r.		

Na terenie Gminy Trzcinica – zwłaszcza w okolicach wsi Laski i Smardze – znajdują się również odkrycia o wartości archeologicznej, pochodzące z epoki brązu, okresu kultury łużyckiej, epoki żelaza, okresu kultury przeworskiej, z wczesnego i późnego średniowiecza oraz stanowiska nowożytnie. Jednym z najciekawszych odkryć archeologicznych jest największe w Wielkopolsce cmentarzisko ciałopalne ludów kultury łużyckiej, grupy górnośląsko-małopolskiej, z V okresu epoki brązu i początku epoki żelaza (VII w p.n.e). Znajduje się ono w okolicach Lasek i liczy 1.812 pochówków ciałopalnych oraz około 9 tys. zabytków archeologicznych. Umieszczono tam pamiątkowy głaz wraz z tablicą informacyjną. Ponadto na terenie Trzcinicy zlokalizowane jest, wpisane do rejestru zabytków, stanowisko z czasów nowożytnych. Jest nim tzw. kopiec św. Wawrzyńca.

2.5. Potencjał gospodarczy

Gmina Trzcinica jest gminą o charakterze typowo rolniczym. Podstawowym kierunkiem produkcji rolniczej jest tutaj uprawa zbóż oraz chów bydła i hodowla trzody chlewnej. W przypadku upraw zbożowych dominuje uprawa żyta, pszenżyta, owsa i pszenicy, w mniejszym stopniu jęczmienia. Natomiast wśród roślin przemysłowych zdecydowanie przeważa uprawa ziemniaków, rzadziej buraków cukrowych i rzepaku. Ponadto, na

obszarze Gminy prowadzona jest działalność z zakresu produkcji zwierzęcej, choć w ostatnich latach zauważa się zmniejszenie ilości pogłowia bydła oraz trzody chlewnej.

Dominacja rolnictwa sprawia, że dochody z produkcji rolnej stanowią w wielu przypadkach podstawowe źródło utrzymania mieszkańców Gminy. Następuje stopniowy i stały odpływ czynnych zawodowo mieszkańców do innych branż zwłaszcza związanych z przemysłem meblarskim. Część z nich dojeżdża do pracy do pobliskich miejscowości (Mroczeń, Baranów, Kępno), natomiast część znajduje zatrudnienie na miejscu. Z danych systemu REGON wynika, że w rozpatrywanym okresie liczba podmiotów gospodarczych w Gminie systematycznie wzrastała i w 2006 r. była o prawie 7% wyższa niż w 2002 r. Dominującym sektorem własności, w którym działają podmioty w gminie Trzcinica jest sektor prywatny, choć należy zauważyć, że w ostatnich latach zwiększyło się znaczenie sektora publicznego. W 2005r. w Gminie istniało 189 podmiotów gospodarczych, natomiast w 2009r. zarejestrowanych było 218 podmiotów, co oznacza wzrost o 15%

Główni pracodawcy

Wykaz większych przedsiębiorstw zawiera tabela

Większe przedsiębiorstwa na terenie Gminy

L.P.	FIRMA	ADRES
1.	„Ab – Arko” Zakład Stolarski A Bryja	ul. Młyńska 1, Trzcinica
2.	„Akwarol” Gorzelnia	ul. Spółdzielcze 3/1, Laski
3.	„Akwarol” S.C. ZPH	ul. Spółdzielcze 22, Laski
4.	„Albercik” Firma Usług Informatyczne	ul. ks. Stoińskiego 1, Laski
5.	„Atma” ZPUH	ul. Szkolna 1, Trzcinica
6.	„Centrum” FPHU	ul. Kwiatowa 13, Trzcinica
7.	STACJA PALIW - FIĄCEK	ul. Boczna 1, Trzcinica
8.	„Kadamo” PPHU	ul. Kolejowa 2, Trzcinica
9.	„Karso” FW	ul. Lipowa 6/1, Trzcinica
10.	„Maja” Zakład Cukierniczy	ul. Pocztowa 10, Trzcinica
11.	„Margos” FU	ul. Lipowa 1, Laski
12.	„Mar-Pol” ZPHU Export - Import	Smardze 28, Trzcinica
13.	„Network” PPHU	ul. Jana Pawła II 71, Trzcinica
15.	„Sked” PHU	ul. Kościelna 1, Trzcinica
16.	Ferma Lisów	Laski
17.	Gospodarstwo Rolne Siemionka	Siemionka
18.	Leśny Ośrodek Naukowo-Edukacyjny Akademii Rolniczej w Poznaniu	Nowa Wieś
19.	Murarstwo – Tynkarstwo M Żłobiński	Smardze
20.	Piekarnia – Cukiernia Sklep Spożywczo - Przemysłowy	Wodziezna 75, Trzcinica
21.	Spółdzielczy Bank Ludowy	ul. Jana Pawła II 47b, Trzcinica
22.	Spółdzielnia Mieszkaniowo - Administracyjna	ul. Spółdzielcze 24, Laski
23.	Stolarstwo, Produkcja Mebli	Granice 24
24.	Tartak Siemianice	Laski
25.	Zakład Mechaniki Pojazdowej i Blacharstwa	Kuźnica Trzcinańska 12a

26.	Zakład Stolarski	ul. Jana Pawła II 4, Trzcinica
27.	Zakład Stolarski	ul. Jana Pawła II 6, Trzcinica
28.	Zakład Stolarski	Kuźnica Trzcińska 1
29.	Zakład Stolarsko - Tapicerski	Kuźnica Trzcińska 39a 63-620 Trzcinica,
30.	„JanMar Centrum” Zakład Produkcji Opakowań	ul. Jana Pawła II 2

2.6. Sfera społeczna

Według danych ewidencji Gminy, liczba ludności w 2009 roku wyniosła 4827 osób, w tym 2433 kobiet i 2394 mężczyzn.

W okresie 2005-2009 liczba ludności ulegała wahaniom, najniższy poziom osiągając w 2005 r.

Dokładne dane dotyczące struktury ludności Gminy przedstawia tabela

Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008	2009
Mieszkańcy ogółem	4.689	4.699	4.798	4.826	4.827
w tym					
kobiety	2.337	2.343	2.424	2.481	2.433
mężczyźni	2.352	2.356	2.374	2.395	2.394
Wiek przedprodukcyjny	878	1.094	1.168	1.169	1.145
kobiety	411	507	560	562	551
mężczyźni	467	587	608	607	594
Wiek produkcyjny	3.096	2.886	2.964	2.986	3.011
kobiety	1.455	1.355	1.407	1.411	1.413
mężczyźni	1.641	1.531	1.557	1.575	1.598
Wiek poprodukcyjny	715	719	666	671	671
kobiety	471	481	459	466	469
mężczyźni	244	238	207	205	202

Struktura aktywności ekonomicznej ludności jest stosunkowo korzystna – Gmina charakteryzuje się dużą liczbą osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym (obie wartości powyżej średniej krajowej), jak również niską liczbą osób w wieku poprodukcyjnym (średnia krajowa w 2006 roku to 15,7%). Zauważyć należy, że w 1999 roku wskaźniki te były korzystniejsze, ale podobnie były korzystniejsze dla całego kraju (np. liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym dla kraju to blisko 30%).

Bezrobocie w Gminie należy do najniższych w kraju. Zgodnie z danymi Powiatowego Urzędu Pracy stopa bezrobocia w 2006 roku wyniosła niecałe 4%, podczas gdy średnia dla kraju w grudniu 2006 roku to 14,9%. Niska stopa bezrobocia charakterystyczna jest dla całego powiatu kępińskiego, na koniec lutego 2007 roku wyniosła zaledwie 5,2% , a na koniec 2009 roku wynosiła 4,4%.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Działalnością z zakresu pomocy społecznej w Gminie zajmuje się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

GOPS jest jednostką budżetową gminy Trzcinica, obszarem działania obejmuje 8 sołectw.

Struktura organizacyjna GOPS:

Kierownik – 1

Pracownicy socjalni – 2

Aspirant pracy socjalnej – 1

Księgowa – 1

Starszy Inspektor ds. rodzinnych – 1.

Ośrodek Pomocy Społecznej działa w oparciu o Ustawę o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. Dz.U. z 2009 r. nr 175, poz. 1362.

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Celem działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej jest zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin znajdujących się w trudnych sytuacjach życiowych oraz umożliwienie im bytowania w warunkach, odpowiadających godności człowieka. Działania Ośrodka Pomocy Społecznej zmierzają do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin. Pomoc społeczną organizują organy administracji rządowej i samorządowej, współpracując w tym zakresie, na zasadzie partnerstwa, z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej współpracuje w tym zakresie z organizacjami społecznymi, Powiatowym Urzędem Pracy, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Sądem Rejonowym, Prokuraturą, Policją, Pedagogami szkolnymi, Warsztatami Terapii Zajęciowej, Środowiskowym Domem Pomocy Społecznej, Domami Pomocy Społecznej, Komisją ds. ustalania stopnia niepełnosprawności, Gminną Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, organizacjami pozarządowymi.

Pomoc społeczna polega w szczególności na:

przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń,

- pracy socjalnej,
- prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych,
- rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania własne, zadania zlecone oraz zadania wynikające z rządowych programów pomocy społecznej, bądź innych ustaw, mających na celu ochronę poziomu życia osób i rodzin.

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy:

- opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki

i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka,

- sporządzanie bilansu potrzeb gminy w zakresie pomocy społecznej,
- udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego,
- opłacanie składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie zamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem,
- praca socjalna
- organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- prowadzenie i zapewnienie miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego lub mieszkaniach chronionych,
- tworzenie gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną,
- dożywianie dzieci,
- sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym,
- kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu,
- pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego,
- utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych,
- opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

Do zadań własnych gminy należy:

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych,
- przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze,
- prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki,
- podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznanych

- potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych,
- współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach.

Świadczenia z pomocy społecznej:

- świadczenia pieniężne:

- zasiłek stały, zasiłek okresowy,
- zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy,
- zasiłek i pożyczka na usamodzielnienie oraz kontynuowanie nauki,
- pomoc dla rodzin zastępczych,
- pomoc na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki,
- świadczenie pieniężne na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego dla cudzoziemców, którzy uzyskali w RP status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą,
- wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd,

- świadczenia niepieniężne:

- praca socjalna,
- bilet kredytowany,
- składki na ubezpieczenie zdrowotne,
- składki na ubezpieczenie społeczne,
- pomoc rzeczowa, w tym na ekonomiczne usamodzielnienie,
- sprawienie pogrzebu,
- poradnictwo specjalistyczne,
- interwencja kryzysowa,
- schronienie,
- posiłek,
- niezbędne ubranie,
- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, w ośrodkach wsparcia oraz w rodzinnych domach pomocy,
- specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscach zamieszkania oraz w ośrodkach wsparcia,
- mieszkanie chronione,
- pobyt i usługi w domu pomocy społecznej,
- opieka i wychowanie w rodzinie zastępczej i w placówce opiekuńczo-wychowawczej,
- pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym, pomoc w uzyskaniu zatrudnienia, pomoc na zagospodarowanie - w formie rzeczowej dla osób usamodzielnianych,
- szkolenia, poradnictwo rodzinne i terapia rodzinna prowadzone przez ośrodki adopcyjno-opiekuńcze.

Każda forma pomocy udzielana jest po ustaleniu kryterium dochodowego rodziny, która złoży wniosek o pomoc, po uprzednim przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego w miejscu zamieszkania. W okresie 2008-2009 ośrodek pomocy społecznej udzielił pomocy w formie następujących świadczeń:

Lp.	RODZAJ ŚWIADCZENIA	Ilość osób i rodzin korzystających	
		2008 ROK	2009 ROK
1.	Zasiłki stałe	11	12
2.	Zasiłki okresowe	20	12
3.	Usługi opiekuńcze	7	9
4.	Zasiłki celowe i specjalne celowe	115	120
5.	Odpłatność gminy za pobyt w DPS	6	5
6.	Praca socjalna	64	84
7.	Składka na ubezpieczenie zdrowotne	10	11
8.	Program "Pomoc państwa w zakresie dożywiania" w tym:	164	143
	- posiłek	96	92
	- zasiłek celowy	38	32
	- świadczenie rzeczowe	30	19

Ośrodek Pomocy Społecznej nalicza i wypłaca dodatki mieszkaniowe, które są zadaniem własnym gminy. W 2008r. wypłacono 331 świadczeń, w 2009r. wypłacono 362 świadczenia.

Ośrodek Pomocy Społecznej prowadzi obsługę Programu PFRON „Uczeń na wsi” Program realizowany jest na terenie całego kraju, w gminach wiejskich, na obszarach wiejskich w gminach miejsko-wiejskich lub w miastach do 5 tys. mieszkańców w gminach miejsko-wiejskich, **od dnia 1 września 2007 r. do 30 czerwca 2010 r.**

Program PFRON „Uczeń na wsi”				
Lp.	Okres obowiązywania umowy od - do	Uczniowie szkół		
		PODSTAWOWA	GIMNAZJUM	PONADGIMNAZJALNA
1.	1.09.2007r. – 30.06.2008r.	6	6	1
2.	1.09.2008r. – 31.07.2009r.	5	10	3
3.	1.09.2009r. – 31.07.2010r.	4	7	3

W 2010r. Ośrodek Pomocy Społecznej przystąpił do projektu pt. „PROGRAM AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ W GMINIE TRZCINICA” współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego funduszu społecznego. Przedmiotem projektu systemowego jest rozwój form aktywnej integracji poprzez kontrakty socjalne, programy aktywności lokalnej oraz upowszechnienie aktywnej integracji i pracy socjalnej w rejonie. (wzmocnienie kadrowe służb pomocy społecznej).Z analizy GOPS wynika, że na terenie gminy nastąpił znaczny wzrost zapotrzebowania na usługi opiekuńcze – szczególnie w zakresie opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi. Zdobycie kwalifikacji w zakresie usług opiekuńczych będzie szansą na zmianę sytuacji bezrobotnych kobiet oraz na zabezpieczenie w razie dodatkowych potrzeb GOPS w zakresie świadczenia usług opiekuńczych. W projekcie wezmą udział cztery osoby bezrobotne, nieaktywne zawodowo, zamieszkałe na terenie gminy, korzystające ze świadczeń pomocy społecznej, które zostaną przeszkolone na opiekunki domowe.

Porządek publiczny i bezpieczeństwo obywateli.

Porządek publiczny i bezpieczeństwo obywateli ma ogromne znaczenie. Jest ważnym czynnikiem wpływającym na jakość życia mieszkańców. Nad bezpieczeństwem obywateli czuwają funkcjonariusze policji z Posterunku Policji w Trzcinicy z/s w Laskach. Przystępność w kategoriach prawnych jak i w socjologicznych jest bardzo negatywnym zjawiskiem społecznym, dlatego jej przeciwdziałanie jest niezmiernie ważne, aby każdy mieszkaniec czuł się bezpieczny w miejscu zamieszkania, w miejscu publicznym i aby był przekonany, że jego dobra osobiste i majątkowe są skutecznie chronione a przestępca musi mieć świadomość nieuchronnej kary i dezaprobaty społecznej swojego działania.

Oświata

O jakości życia mieszkańców Gminy w znacznym stopniu decyduje dostępność do różnego rodzaju usług społecznych, m.in. z zakresu: oświaty, kultury, ochrony zdrowia. Placówki oświaty, działających na terenie Gminy Trzcinica, funkcjonują w formie zespołów szkół. Należą do nich: Zespół Szkół w Laskach (przedszkole samorządowe, szkoła podstawowa oraz gimnazjum), Zespół Szkół w Trzcinicy (przedszkole samorządowe, szkoła podstawowa oraz gimnazjum).

Od 01.09.2007r. obowiązuje nowa struktura organizacyjna dla obu zespołów, każdy z nich obejmuje przedszkole, szkołę podstawową i gimnazjum. Organem prowadzącym szkoły jest Gmina Trzcinica, a organem sprawującym nadzór pedagogiczny – Wielkopolski Kurator Oświaty w Poznaniu.

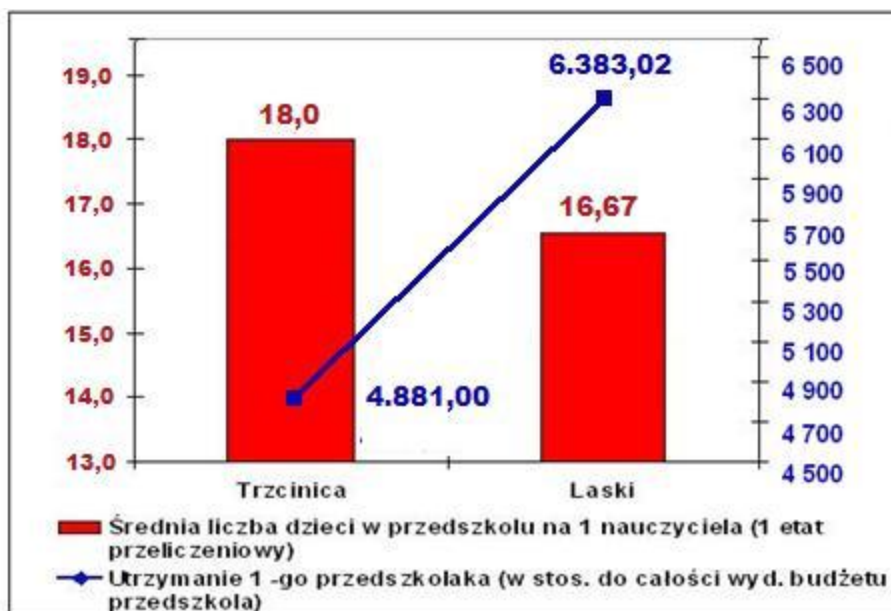
Podstawowe informacje o przedszkolach zawiera Tabela:

Wyszczególnienie	Trzcinica	Laski
Liczba miejsc:	72	50
Liczba uczęszczających dzieci:	72	50

Wyszczególnienie	Trzcinica	Laski
Liczba oddziałów	3	2
Średnia liczba dzieci na 1 oddział	24	25
Liczba etatów przeliczeniowych dydaktycznych	3,97	3
Średnia liczba dzieci w przedszkolu na nauczyciela (1 etat przeliczeniowy)	18	16,67
Liczba etatów przeliczeniowych pracowników administracji i obsługi	3,47	3,5
Wydatki z budżetu przedszkola ogółem w zł wg stanu na 31.12.2009	351.443	319.151,13
Koszt roczny utrzymania jednego dziecka	4.881 zł	6.383,02 zł

Źródło: Dane Urzędu Gminy

Liczba dzieci w przedszkolu na jednego nauczyciela a koszt utrzymania jednego przedszkolaka:

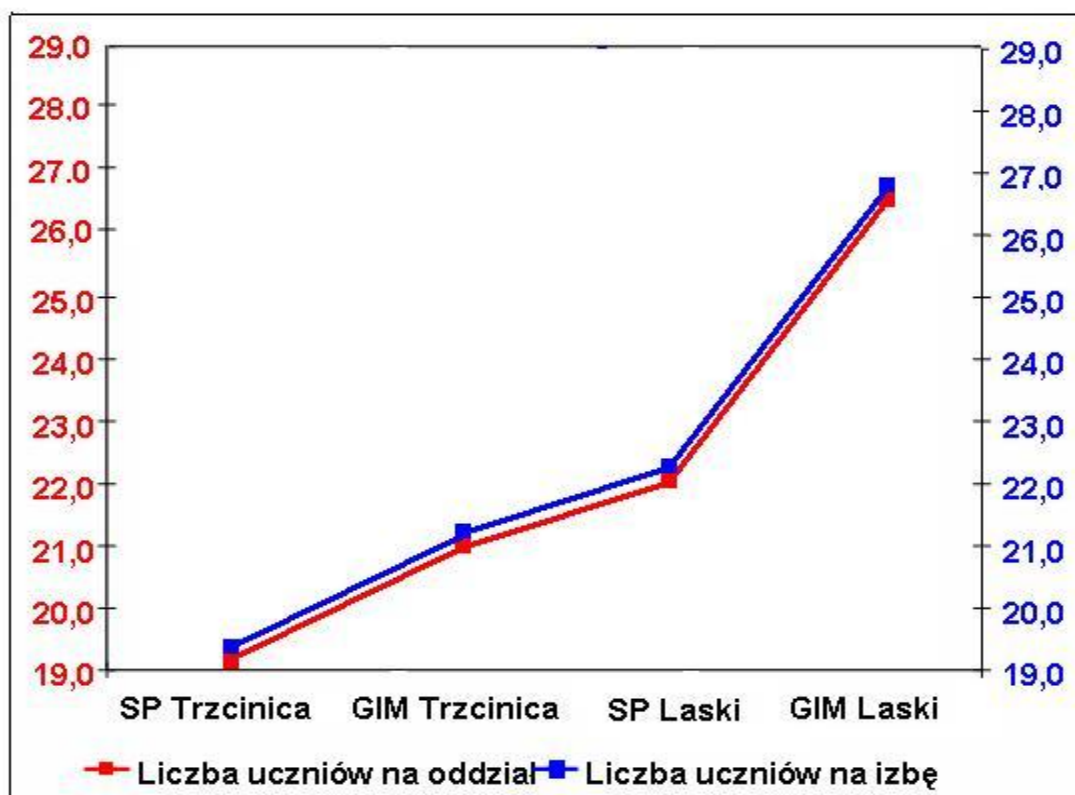
Liczba uczniów szkół podstawowych w dniu rozpoczęcia roku szkolnego 2009 / 2010 wyniosła 346, a w gimnazjum rozpoczęło edukację 186 osób.

Szkoły podstawowe posiadają łącznie 17 oddziałów i 17 pomieszczeń do nauczania, gimnazja natomiast 8 oddziałów i 7 pomieszczeń.

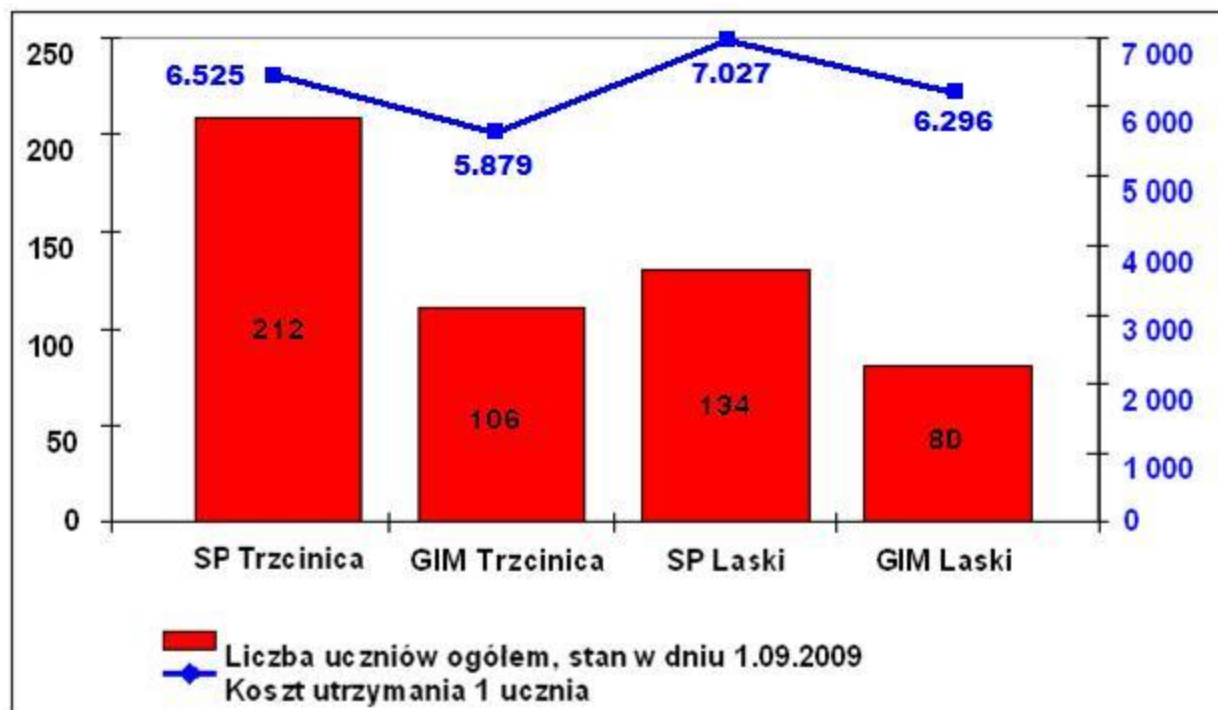
Podstawowe dane, dotyczące bazy szkolnictwa podstawowego i gimnazjalnego przedstawia tabela:

Szkoły	SP Trzcinica	GIM Trzcinica	SP Laski	GIM Laski
Liczba uczniów ogółem, stan w dniu 01.09.2009r.	212	106	134	80
Liczba zmian	1	1	1	1
Liczba nauczycieli w etatach przeliczeniowych (wraz z nauczycielami w oddziałach „0”)	17,7	10,6	9,78	7,01
Liczba oddziałów	11	5	6	3
Liczba pomieszczeń do nauczania	11	5	6	3
W tym: pracownie przedmiotowe	0	1	1	2
Wydatki z budżetu szkoły ogółem (w zł wg stanu na 31.12.2009r.)	1.383.349	623.150	941.646	503.697
Liczba uczniów na 1 etat przeliczeniowy	12	10	13,70	11,41
Liczba uczniów na oddział	19	21	22,33	26,67
Liczba uczniów na izbę	19	21	22,33	26,67
Koszt roczny utrzymania 1 ucznia (stan na 31.12.2009r.)	6.525 zł	5.879 zł	7.027 zł	6.296 zł

Sytuację lokalową przedstawia wykres:

Koszty utrzymania 1 ucznia w gminnych szkołach przedstawia wykres:

Według planów gminnych, na dzień 1.IX.2010r. Zespół Szkół w Laskach posiadać będzie 11 oddziałów z łączną liczbą 255 dzieci i uczniów.

Średnia liczebność w oddziałach przedszkolnych 25, szkoły podstawowej 22.5, a gimnazjum 23.3.

Zespół Szkół w Trzcinicy posiadać będzie 20 oddziałów z łączną liczbą 394 dzieci i uczniów.

Średnia liczebność w oddziałach przedszkolnych 23.3, szkoły podstawowej 18.4, a gimnazjum 23.3.

Infrastruktura służby zdrowia:

Na terenie gminy funkcjonują:

- Indyw. Praktyka Lekarska – w Laskach,
- NZPiSOZ „PRIMUS” s.c. w Trzcinicy,
- Praktyka pielęgniarska - w Trzcinicy,
- Praktyka pielęgniarska - w Laskach,
- Gabinet stomatologiczny- w Laskach.

Ochotnicze Straże Pożarne:

Na terenie Gminy Trzcinica funkcjonuje 8 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej, w tym 5 typu „M” i 3 typu „S”. Jednostka OSP Trzcinica znajduje się również w Krajowym Systemie Ratownictwa, posiada 2 samochody bojowe oraz 1 lekki samochód strażacki. Jednostki posiadają ogółem 3 samochody pożarnicze – bojowe Jelcz, Star, MAN oraz 3 samochody: Żuk, Nysa, Citroen. Ponadto jednostki OSP Laski i Trzcinica posiadają zestawy ratownictwa drogowego, motopompy „Niagara”, piły do cięcia metalu i betonu, aparaty tlenowe, OSP Trzcinica oraz OSP Laski posiada agregat prądotwórczy, a dodatkowo OSP Trzcinica motopompę przeciwzłamową.

W 2008 roku zakupiony został wóz bojowy marki „MAN” dla OSP w Trzciniccy, w 2009 r. przeprowadzono gruntowny remont wozu bojowego OSP w Laskach, a w 2010 r. drugiego wozu bojowego OSP w Trzciniccy.

Kultura:

Inicjatorami życia kulturalnego w Gminie Trzcinica są głównie szkoły, Gminna Biblioteka Publiczna w Trzciniccy oraz stowarzyszenia i organizacje, działające na terenie Gminy przy współdziałaniu Urzędu Gminy.

Stowarzyszenie - Towarzystwo Przyjaciół Lasek „LUKUS” zajmuje się działalnością kulturalną i historyczną w Gminie. Organizuje różne konkursy, wystawy historyczne i plenery malarskie. Dwa koła Związku Emerytów i Rencistów i Inwalidów w Laskach i w Trzciniccy organizują dla swoich członków i mieszkańców Gminy spotkania z okazji Dnia Babci i Dziadka, Dnia Matki i Ojca, spotkania biesiadne, jak również wycieczki. Stałymi imprezami kulturalnymi w Gminie są dożynki gminne, organizowane corocznie przez inną wieś sołecką. W czerwcu każdego roku odbywa się turniej tańca dzieci i młodzieży przy współdziałaniu Zespołu Szkół w Laskach i Starostwa Powiatowego w Kępnie. Każdego roku organizowane są spotkania opłatkowe, śniadania wielkanocne oraz spotkania dla seniorów przy współdziałaniu Kół Gospodyń Wiejskich dla mieszkańców Gminy.

Gmina również uczestniczy w imprezach kulturalnych organizowanych przez Starostwo Powiatowe w Kępnie, takich jak: dożynki powiatowe, turnieje wsi oraz wystawy promujące Gminę.

Na terenie Gminy działalność prowadzi Fundacja „Wrota Wielkopolski”. Cyklicznie odbywają się imprezy:

- Festyn - „Rodzinnie - Sportowo - Bezalkoholowo”,
- Turniej Sołectw Gminy Trzcinica,
- Dni Gminy Trzcinica.

Kolejnym podmiotem jest Towarzystwo Społeczne „Tilia” organizujące wystawy i imprezy o charakterze kulturalnym.

Na terenie Gminy Trzcinica działają także Koła Gospodyń Wiejskich. Członkinie KGW aktywnie uczestniczą w życiu lokalnym w swoich miejscowościach oraz w pracy społecznej na rzecz Gminy, w tym organizowaniem spotkań z okazji Dnia Babci i Dziadka, Dnia Matki i Ojca, Dnia Kobiet, Wigilii, Śniadania Wielkanocnego, itp.

W miejscowości Laski działa chór „Laskowianie”.

Gmina Trzcinica od 2009 roku organizuje w m-cu czerwcu cykl imprez kulturalnych „DNI GMINY TRZCINICA”. Podobne działanie to doroczny konkurs na „Najpiękniejszy ogród”.

Biblioteka

Gminna Biblioteka Publiczna w Trzcinicy została utworzona na podstawie zarządzenia nr 5/75 z dn. 28 listopada 1975 r. Naczelnika Gminy Trzcinica. Biblioteka w Trzcinicy została otwarta w dniu 21 czerwca 1977 r.

W chwili otwarcia biblioteka liczyła 909 woluminów własnych oraz 110 wypożyczonych z Filii Bibliotecznej w Laskach.

Do szczegółowego zakresu działania Biblioteki należy:

- Gromadzenie i opracowanie materiałów bibliotecznych służących rozwijaniu czytelnictwa, oraz zaspokajanie potrzeb informacyjnych, edukacyjnych i samokształceniowych,
- Organizowanie czytelnictwa i udostępnianie księgozbioru ludziom chorym: niepełnosprawnym,
- Pełnienie funkcji ośrodka informacji bibliotecznej i bibliograficznej,
- Współdziałanie z bibliotekami innych sieci i organizacjami zakresie rozwijania czytelnictwa, zaspokajania potrzeb oświatowych i kulturalnych społeczności gmin.

Działalność na terenie Gminy prowadzi się w dwóch placówkach bibliotecznych:

Pierwszym kierownikiem biblioteki była Henryka Bednara. Natomiast od 1 października 2005 r. na stanowisko dyrektora placówki została powołana Renata Gość, pracująca wówczas w Powiatowej Bibliotece Publicznej w Kępnie. Natomiast w Filii Bibliotecznej w Laskach pracuje Cecylia Pilarska.

Od momentu powstania biblioteki w Trzcinicy księgozbiór był systematycznie powiększany o kolejne woluminy i tak np. w 1978 r. z zakupu przybyło 511 książek, w 1979 r. - 501, w latach 1980 - 1986 średnio 350 - 400 książek rocznie. Najlepszym rokiem pod względem zakupu był r. 1988, wówczas do biblioteki z zakupu trafiło 628 woluminów. Od 1996 r. zakupywano coraz mniej książek. Znaczna poprawa w zakupie książek nastąpiła w od 2001 r., kiedy to biblioteki zaczęło wspierać Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Księgozbiór Gminnej Biblioteki Publicznej jest udostępniany na zewnątrz oraz prezencyjnie. Na koniec 2009 roku księgozbiór Gminnej Biblioteki liczył: 7977 woluminów, a Filii Bibliotecznej w Laskach: 10367. Ważne miejsce w działaniach placówki zajmuje również aktualizowanie zbiorów traktujących o Unii Europejskiej i dostarczanie mieszkańcom gminy możliwie pełnych i aktualnych informacji dotyczących problematyki UE. Gminna Biblioteka Publiczna w Trzcinicy posiada skatalogowane zbiory biblioteczne w programie bibliotecznym SOWA.

W 2009 r. biblioteka zarejestrowała czytelników ogółem 775, w tym: w bibliotece 395 w filii w Laskach 380;

Czytelnicy według wieku

do lat 15		16-19 lat	20-24 lata	25-44 lata	45-60 lat	powyżej 60 lat
ogółem	na wsi					
286	286	141	120	127	61	40

Czytelnicy według zajęcia

Uczniowie	Studenci	Prac. umysł.	Robotnicy	Rolnicy	Inni zatrudn.	inni
430	31	95	57	28	0	134

Od początku swojego istnienia biblioteka w Trzcinicy prowadziła również działalność kulturalno - oświatową. Przez cały rok bibliotekarz prowadził różne formy pracy

z czytelnikami: czytanie i opowiadanie bajek, baśni najmłodszym czytelnikom. Dzieci wykonywały prace rysunkowe, zakładki do książek, prace z plasteliny, różnego rodzaju ozdoby i wytwory. W latach 70-tych i 80-tych w bibliotece były wyświetlane przeźrocza i filmy z bajkami dla dzieci. Przeprowadzano również lekcje biblioteczne, konkursy literackie, czytelnicze i plastyczne dla uczniów Szkoły Podstawowej. W Dniach Kultury, Oświaty, Książki i Prasy w Bibliotece były przyjmowane wycieczki szkolne. W latach 1980 - 1990 w Gminnej Bibliotece Publicznej w Trzciny odbyły się spotkania autorskie m.in. z Marianem Reniakiem, Bronisławem Dostatnim. Kierownik biblioteki organizowała również pogadanki literackie o życiu i twórczości znanych pisarzy i poetów.

W lutym 1993 r. Gminna Biblioteka Publiczna w Trzciny została przeniesiona do budynku Agronomówki, który jest własnością Urzędu Gminy w Trzciny. Od 1 marca 1993 r. biblioteka rozpoczęła swoją działalność w nowym miejscu. Obecnie znajduje się w niej wypożyczalnia, księgozbiór podręczny, 3 stanowiska komputerowe dla czytelników, 2 stanowiska pracy. Obecne warunki lokalowe uniemożliwiają prowadzenie zajęć z czytelnikami i organizację większych imprez czytelniczych.

Gminna Biblioteka Publiczna w Trzciny stara się realizować cenne dla środowiska lokalnego przedsięwzięcia wzbogacające działalność kulturalną, edukacyjną i informacyjną, również w dziedzinie popularyzacji wiedzy o regionie. Organizuje lub współorganizuje różnego rodzaju spotkania, wystawy, imprezy kulturalne (impreza cykliczna „Tydzień czytelnictwa w Gminie Trzciny”, Dzień Pluszowego Misia, Urodziny Kubusia Puchatka, Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom, „Mikołajki z Mikołajkiem”, „Ferie z Biblioteką”, „Wakacje z Biblioteką”, „Spotkania z książką”, Powiatowe podsumowania kampanii społecznej „Cała Polska czyta dzieciom”), wycieczki, jak również włączała się w zbiórkę pieniędzy na rzecz Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. W Trzciny gościły również promując swoją twórczość Kalina Jerzykowska, Izabela Klebańska, Ewa Chotomska, Wanda Chotomska (spotkania autorskie były współorganizowane przez Wojewódzką Bibliotekę Publiczną i Centrum Animacji Kultury w Poznaniu), jak również Wioletta Piasecka, Paweł Beręsewicz, Beata Ostrowicka (projekt, „Książka, to ważna sprawa realizowany Różne rocznice są okazją do organizowania wystaw jubileuszowych, a wystawy o charakterze regionalnym, ukazują w znakomity sposób historię regionu i jego najwybitniejszych przedstawicieli, wprowadzają w świat tradycji miejscowości i należących do niej wartości.

Organizowane przez Gminną Bibliotekę Publiczną w Trzciny konferencje i warsztaty m. in. z zakresu biblioterapii dziecięcej, zagrożeń dzieci i młodzieży, potrzeb emocjonalnych dzieci, szczególnie ukierunkowana jest na Czytelników Dorosłych: rodziców, nauczycieli, bibliotekarzy, wychowawców. Tak więc biblioteka wychodzi naprzeciw potrzebom społeczeństwa, nie tylko na szczeblu gminnym, ale również powiatowym.

Dużą nadzieję na poprawienie bazy informacyjnej bibliotek przyniósł program IKONKA oraz Program Rozwoju Bibliotek realizowany przez Fundację Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w Warszawie. Dzięki temu programowi w Publicznej Bibliotece oraz Filii Bibliotecznej w Laskach czytelnicy mogą korzystać bezpłatnie z komputerów, Internetu, pakietu Office (jest to jedyne miejsce na terenie gminy, z publicznym punktem dostępu do Internetu), jak również urządzeń wielofunkcyjnych (za wydruki jest pobierana opłata).

Poprzez uaktualnianie zbiorów biblioteki oraz działalność kulturalną, edukacyjną i oświatową na rzecz środowiska lokalnego, biblioteka współuczestniczy w upowszechnianiu wiedzy i kultury oraz stara się podtrzymywać swój dobry wizerunek i prestiż, poprzez ciągłą promocję w środowisku lokalnym i ponadlokalnym.

W 2010 r. Gminna Biblioteka Publiczna w Trzcinicy realizuje następujące projekty: Program Rozwoju Bibliotek ogłoszony przez Fundację Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w Warszawie, Remont Biblioteki Filialnej w Laskach w ramach działania "Odnowa i rozwój wsi"; „e-Kultu@ w Bibliotece” w ramach Oś 4 Leader w ramach PROW 2007-2013 Działanie 413 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju dla małych projektów; Program „Akademia Orange dla Bibliotek” Fundacji Orange oraz „Promocja i rozwój czytelnictwa”.

W 2010 roku przeprowadzono gruntowny remont Biblioteki Filialnej w Laskach z wykorzystaniem środków unijnych, natomiast w 2009 roku została opracowana dokumentacja projektowa wraz z pozwoleniem na budowę nowej siedziby Biblioteki w Trzcinicy.

Sport

Na terenie Gminy działają trzy Ludowe Zespoły Sportowe w Laskach, w Trzcinicy oraz w Kuźnicy Trzcinińskiej. Działalność tych zespołów polega na upowszechnianiu kultury fizycznej i sportu poprzez prowadzenie zajęć sportowych, udział w zawodach sportowych w piłce nożnej i piłce siatkowej. Organizują również festyny oraz turnieje dla młodzieży i mieszkańców gminy.

Gmina Trzcinica od 2009 roku prowadzi naukę pływania dla uczniów szkół podstawowych w oparciu o częściową dotację z Ministerstwa Sportu. W ramach gminnego programu profilaktycznego prowadzone są zajęcia kilku sekcji młodzieżowych w różnych dyscyplinach sportu: koszykówka, piłka siatkowa, piłka nożna.

3. ANALIZA SWOT GMINY TRZCINICA

Wszystkie czynniki, zjawiska i procesy wpływające na skalę oraz tempo rozwoju społeczno-gospodarczego danej jednostki samorządowej można podzielić zewnętrzne (zmiany zachodzące w otoczeniu) i wewnętrzne.

Klasycznym narzędziem stosowanym od wielu lat w analizie strategicznej jest zestawienie mocnych i słabych stron analizowanego podmiotu oraz określenie jego szans i zagrożeń rozwojowych w tzw. analizie SWOT.

Nazwa SWOT pochodzi z języka angielskiego i oznacza: S- Strengths (silne strony), W- Weaknesses (słabości czyli słabe strony), O- Opportunities (możliwości, szanse), T- Threats (zagrożenia). Przyjęta metoda pozwala na zebranie i uszeregowanie informacji o potencjale rozwojowym Gminy Trzcinica oraz o dostrzeganych barierach. Jednocześnie, zwraca uwagę na pojawiające się zewnętrzne szanse i zagrożenia.

Mocne strony Gminy Trzcinica:

- położenie gminy przy drogach powiatowych,
- bliskość miasta powiatowego,
- dostępność podstawowych usług telekomunikacyjnych,
- rozbudowywana infrastruktura techniczna,
- nowoczesna baza oświatowa i sportowa,
- czystość środowiska naturalnego z przewagą kompleksów leśnych,
- warte poznania obiekty zabytkowe i pomniki przyrody.
- niskie bezrobocie
- pozyskiwanie i wykorzystywanie funduszy europejskich.

Wewnętrzne słabości Gminy Trzcinica:

- nie zakończony proces kanalizowania,
- słabo rozwinięta komunikacja publiczna,
- konieczność modernizacji dróg na terenie Gminy a w szczególności dróg powiatowych,
- brak akwenu wodnych na terenie Gminy.

Analiza szans i zagrożeń.

SZANSE	ZAGROŻENIA
Położenie przy drogach powiatowych	Malejące dofinansowanie budżetu państwa do lokalnych zadań inwestycyjnych
Rosnący stopień świadomości ekologicznej mieszkańców.	Niestabilność prawa.
Rozwój agroturystyki	Mała aktywność ludzi młodych w życiu społecznym Gminy.
Rozwój przedsiębiorczości	Emigracja i migracja ludzi młodych za granicę i do miast
Produkcja i dystrybucja zdrowej żywności	Niska dochodowość w gospodarstwach rolnych
Wykorzystywanie funduszy unijnych	
Rozwój zakładów świadczących usługi dla ludności	

4. MISJA GMINY TRZCINICA

Misja gminy, czyli generalny cel kierunkowy wyraża aspiracje i dalekosiężne zamierzenia. Misja jest opisem wizji i głównego pola działań Gminy Trzcínica w przyszłości. Dobrze sformułowana misja powinna zawierać element marzenia z jednoczesnym wskazaniem operacyjnej drogi jej realizacji, powinna być zarazem ogólna i konkretna, a także lapidarna, lecz wiele sobą wyrażać.

Misja Gminy Trzcínica przedstawia się następująco:

Trzcínica – nowoczesna gmina oferująca inwestorom i przedsiębiorcom przyjazny klimat inwestycyjny a swoim mieszkańcom wysoką jakość życia oraz możliwość realizacji własnych aspiracji i pomysłów
Za zadanie priorytetowe uznajemy zapewnienie mieszkańcom dobrych warunków do pracy, kształcenia, rozwijania przedsiębiorczości, wypoczynku, a także działania w zakresie:

- budowy nowoczesnej infrastruktury,
- ochrony dziedzictwa kulturowego,
- proekologicznego rolnictwa,
- wspierania rozwoju bazy rekreacyjno-sportowej,
- czystego środowiska,
- ładu przestrzennego,
- pozytywnego wizerunku gminy,
- rozwoju gospodarczego

5. CELE STRATEGICZNE I OPERACYJNE GMINY TRZCINICA

Wybór strategii polega na wydzieleniu czynników mających charakter silnych i słabych stron przedmiotu badania oraz szans i zagrożeń stojących przed Gminą Trzcinica, a następnie wykreowanie strategii mającej na celu uniknięcia bądź zmniejszenia zagrożenia oraz przezwyciężenia słabych stron w celu wykorzystania szans.

Konsekwencją tak zdefiniowanej wizji Gminy Trzcinica jest wyznaczenie celów strategicznych i operacyjnych.

Wyodrębniono cztery cele strategiczne:

1. Gmina obszarem czystego środowiska.
2. Rozwój konkurencyjnej gospodarki i rolnictwa
3. Wykorzystanie i wzmocnienie potencjału społecznego
4. Wzrost standardu życia mieszkańców.

5.1. Cel strategiczny 1. Gmina obszarem czystego środowiska.

Cele operacyjne

Realizacja tego kierunku wiąże się ze ścisłym egzekwowaniem norm i wymogów ochrony środowiska w codziennym życiu gminy z udziałem społeczności lokalnej, a także promowanie tych rozwiązań, które w rozwoju infrastruktury gminy przyczynią się do poprawy stanu środowiska. Na ten kierunek składają się dwa cele częściowe:

- Przywrócenie czystości terenów zielonych, wód i ścieków,
- 2. Poprawa jakości powietrza atmosferycznego.

Program Gminy Trzcinica zmierza do skanalizowania wszystkich terenów zabudowanych i oczyszczenia wszystkich ścieków z terenu gminy z wykorzystaniem kanalizacji sanitarnej oraz oczyszczalni przydomowych

Zakłada się modernizację istniejącej sieci wodociągowej w tym zaniechanie korzystania z sieci zawierających azbest, ponadto rozbudowę i modernizację stacji uzdatniania wody.

Stosowanie i promowanie technologii proekologicznych i odnawialnych źródeł energii, a także technologii przyczyniających się do oszczędzania energii.

5.2. Cel strategiczny 2. Rozwój konkurencyjnej gospodarki i rolnictwa.

Cele operacyjne

1. Stworzenie korzystnych warunków dla rozwoju przedsiębiorczości.
2. Modernizacja i rozwój małych i średnich przedsiębiorstw poprzez wykorzystanie środków z Unii Europejskiej.
3. Infrastrukturalne wzmocnienie i rozwój obszarów wiejskich.
4. Poprawa potencjału rolniczego przez stworzenie warunków sprzyjających powstawaniu gospodarstw ekologicznych.
5. Wspomaganie działalności grup producenckich.

5.3. Cel strategiczny 3. Wykorzystanie i wzmocnienie potencjału społecznego.

Cele operacyjne

1. Kontynuacja budowy obiektu wielofunkcyjnego w Trzcinicy (Przedszkole i Biblioteka).

2. Kontynuacja budowy boiska w Laskach i modernizacji boiska w Trzcinicy.
3. Remonty i modernizacje obiektów, w których realizowane są zadania z zakresu kultury, sportu i rekreacji we wszystkich sołectwach
4. Organizacja imprez kulturalno-sportowych integrujących społeczność lokalną.
5. Wzbogacanie oferty kulturalnej.
6. Poprawa warunków funkcjonowania działających na terenie gminy organizacji społecznych
7. Kontynuacja realizacji zadań edukacji w zakresie:
 - a) kształcenia językowego,
 - b) kształcenia w zakresie przedmiotów matematyczno – przyrodniczych,
 - c) przygotowania dzieci do życia w zintegrowanej Europie,
 - d) kultury fizycznej, sportu, ekologii oraz kształcenia kulturalnego
8. Systematyczna poprawa bazy placówek oświatowych.
9. Aktywny udział rodziców w życiu placówek oświatowych.
10. Funkcjonowanie działań i programów profilaktycznych o zasięgu ogólnogminnym i lokalnym
11. Wspomaganie wielokierunkowego doksztalcania nauczycieli.
12. Remonty i powstawanie nowych miejsc rekreacji w tym placów zabaw.

5.4. Cel strategiczny 4. Wzrost standardu życia mieszkańców.

Cele operacyjne

1. Tworzenie warunków do kompleksowego wsparcia dla osób szczególnie tego potrzebujących.
2. Różnicowanie działań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.
3. Wspieranie organizacji społecznych.
4. Wspieranie rozwoju dzieci i młodzieży szkolnej
5. Wspieranie osób niepełnosprawnych w celu uniknięcia wykluczenia społecznego.
6. Tworzenie warunków do uczestnictwa w życiu społecznym i przygotowanie oferty zajęć i aktywności adresowanych do różnych grup mieszkańców w tym kobiet i seniorów.
7. Wdrażanie i wspieranie działań prozdrowotnych.
8. Wdrażanie i wspieranie działań podnoszących bezpieczeństwo mieszkańców.
9. Poprawa warunków życia mieszkańców poprzez:
 - a) budowę i modernizację dróg
 - b) budowę i modernizację chodników
 - c) budowę i modernizację infrastruktury komunalnej (budynki, sieci wodne i kanalizacyjne, sieci oświetleniowe, sieci gazowe)
 - d) budowę i modernizację infrastruktury społecznej (placówki oświatowe, placówki kulturalne, obiekty sportu i rekreacji, Domy Ludowe)
10. Wspieranie rozwoju gospodarczego opartego na poszanowaniu zasobów przyrodniczych i wykorzystującego pełny potencjał społeczny.

6. ZESTAWIENIE NAJWAŻNIEJSZYCH ZADAŃ DO REALIZACJI W LATACH 2010- 2020.

1. Budowa kanalizacji sanitarnej z przyłączami i przepompownią oraz wymiana sieci wodociągowej z AC na PCV z przyłączami wraz z odtworzeniem dróg w miejscowości Laski.
2. Budowa kanalizacji sanitarnej wraz z przykanalikami, rozbudową kanalizacji deszczowej oraz częściową wymianą sieci wodociągowej wraz z przyłączami oraz przebudową dróg w m. Trzcinica.
3. Wymiana sieci wodociągowej z azbeztowo-cementowej na PCV wraz z przyłączami w m. Piotrówka, Teklin.
4. Kompleksowa modernizacja systemu zaopatrzenia w wodę w Gminie Trzcinica:
 - a) Modernizacja hydroforni wraz z ujęciem wody w m. Trzcinica
 - b) Budowa sieci wodociągowej w m. Granice- Laski
 - c) Budowa sieci wodociągowej w m. Pomiany-Wodziczna i Teklin
 - d) Budowa budynku biurowo-magazynowego na oczyszczalni ścieków w m. Laski.
5. Modernizacja istniejącej oczyszczalni ścieków w Laskach
6. Budowa kanalizacji sanitarnej oraz przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Trzcinica.
7. Budowa placówki zaspakajającej potrzeby edukacyjne, kulturalne i społeczne w m. Trzcinica ul. Szkolna – Budowa Przedszkola.
8. Budowa placówki zaspakajającej potrzeby edukacyjne, kulturalne i społeczne w m. Trzcinica ul. Szkolna – Budowa Biblioteki.
9. Remont Domu Ludowego w Aniołce Pierwszej, Kuźnicy Trzcińskiej i Smardzach, Pomianach oraz Budynku Nr 18 w Pomianach.
10. Modernizacja Domu Ludowego w m. Laski, Wodziczna, Trzcinica, Piotrówka oraz budynku socjalnego przy boisku sportowym w m. Trzcinica etap II.
11. Remont zespołu pałacowo- parkowego Pomiany.
12. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury sportowej i rekreacyjnej na terenie Gminy Trzcinica – w tym boisk wielofunkcyjnych.
13. Budowa i przebudowa dróg.
14. Budowa i przebudowa chodników.
15. Zakup wyposażenia ochrony przeciwpożarowej i reagowania kryzysowego.
16. Modernizacja i remonty budynków komunalnych.
17. Budowa i modernizacja oświetlenia ulicznego.
18. Remont i budowa nowych placów zabaw.

7. DEKLARACJA INTENCJI SAMORZĄDU GMINY.

Jako Samorząd Gminy Trzcinica uważamy, iż nadrzędne zasady, które determinują naszą pracę, są związane z zaspakajaniem potrzeb społeczności, w której żyjemy. Dlatego za priorytetowe cele uznajemy:

- podniesienie poziomu i poprawę jakości życia mieszkańców,
- optymalny wzrost gospodarczy,
- wprowadzenie ładu przestrzennego, ochronę i eksponowanie wartości przyrodniczych i kulturowych,
- zapewnienie warunków stałego rozwoju i poszanowania najwyższych wartości zawartych w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,
- zapewnienie poczucia bezpieczeństwa i perspektyw na przyszłość.

W związku z tym uznajemy również, że:

- podmiotom gospodarczym należy zapewnić jak najkorzystniejsze warunki funkcjonowania i rozwoju,
- w podejmowanych działaniach należy respektować zasadę ekorozwoju, która jest nadrzędną w stosunku do innych, a ochrona środowiska przyrodniczego jest z nią nierozłącznie związana,
- konieczne jest stałe podnoszenie jakości usług świadczonych przez Gminę,
- szczególną rolę należy zwracać na rozwój oświaty, kultury, sportu i zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom,
- umacniać będziemy funkcjonującą demokrację lokalną i doskonalić jej formy.

8. SYSTEM REALIZACJI STRATEGII

Strategia Rozwoju Gminy Trzcinica w latach 2010-2020 jest programem długotrwałego, zrównoważonego rozwoju. Oznacza to osiągnięcie takiej równowagi, która przyniesie poprawę jakości warunków życia mieszkańców, bez uszczerbku dla możliwości rozwojowych przyszłych pokoleń. Dlatego ważne jest staranne monitorowanie postępów w realizacji Strategii. Ma to umożliwić ocenę prawidłowości i efektywności działań podejmowanych w ramach Strategii.

Na proces realizacji strategii składa się system monitorowania określonych celów i zadań oraz ocena uzyskanych efektów pod względem społecznym, gospodarczym i środowiskowym. Dlatego monitoring jest niezbędnym narzędziem wdrażania każdej strategii - wykazuje jakie zmiany zaszły w wyniku jej realizacji i jakich korekt należy dokonać, aby strategia mogła być realizowana konsekwentnie, sprawnie i zgodnie z wcześniejszymi założeniami. Zatem monitoring pełni podwójną rolę - nadzorującą i korygującą, bowiem realizacja strategii jest zadaniem ciągłym.

Monitoring zakłada wzięcie pod uwagę, analizę i ocenę wskaźników oraz opinii i odczuć ludności. Monitorowanie można zdefiniować jako proces systematycznego zbierania i analizowania ilościowych i jakościowych informacji na temat wdrażanych projektów i zapisów zawartych w strategii – ma to na celu zapewnienie zgodności realizacji strategii. Monitorowanie Strategii musi polegać na bieżącej i wieloaspektowej analizie, czy rozwój gminy jest zbieżny ze wskazaniami Strategii. Z zauważonych rozbieżności należy wyciągać wnioski prowadzące do eliminacji tych zjawisk albo modyfikacji Strategii.